

ELŐFIZETÉS

HOMLYEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 25 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSNEK:
6-hatásos példt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 10 fillér.

Ngletár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherczog-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, február 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vasárnapok: Ki szereljen le?**
A képviselőház síléce.
Balkán a háború előtt.
Ipari tanfolyamok Aradon.
Az obstrukciót folytatják.
A kicsüfölt Lipót király.
Vagdalkozó főhadnagy.
Gyilkos postamester.
Kövér Gábor emlékköve.
Éjjeli harc a mezőn.
Választás a színháznál.
Aradi kivándorlók sorsa Amerikában.
A fehervári szeszszelő.
Tárcsa: Migraine. Irta: Szépfaludi Ferenc.
Rogány-Csarnok: A távollévő. Irta: Montégut
Maurice.

Ki szereljen le?

Arad, február 25.

A függetlenségi párt ma esti értekezletén határozatilag kimondotta, hogy az obstrukciót nem szereli le, hanem ugyanazzal az erélyvel és buzgalommal, mint eddig, folytatja a küzdelmet a katonai javaslatok ellen.

A függetlenségi párt nem állott valami nagy feladat előtt, mikor értekezni gyűlt össze a leszerelés ügyében. A vita tárgya felett döntött az ország közvéleménye, mielőtt még tanácskozássra ült volna egybe az ellenzék.

Az obstrukcióról, a parlamenti harcmodor ez anarchisztikus formájáról évekkel ezelőtt és azóta számtalanszor elmondtuk véleményünket. E veszedelmes kardot a most uralkodó kormányzat fente ki fényesre, s ő tehet arról is, hogy két élen

köszörülték élesre. Azóta ott lebeg a parlament feje fölött, és hosszú ideig nem lesz kormány Magyarországon, mely biztonságban érezhetné magát afelől, hogy le nem csap valamelyik órában, ha éppen úgy esik jól az ellenzéknek.

Az obstrukciót elvben mindenkor eleneztük. Elleneztük és elítéltük pedig főképpen akkor, mikor forrászive a személyes gyűlölet iszapjából fakadt, mikor az obstrukció méregfoga egy államférfiu öntudatos, megalkuvást nem ismerő, demokrata, magyar nemzeti irányu kormányzatát tépdese.

És ellenezük most is, habár e polgárjogot nyert harcmodort elítélni sokkal kevesebb okunk van ezuttal, mint volt abban az időben, mikor a rombolás jegyében dolgozott. A most folyó obstrukciót nem személyes, hanem elvi alapokra építették, és nem látjuk a háttérben a reakció ujjait, melyek vékony cérnaszálon mozgatják a színen pofozkodó fabábokat.

A jelenlegi obstrukció felett ellenkező álláspontunk dacára sem tudunk lesújtó ítéletet mondani. És pedig azért nem, mert úgy vélekedünk, hogy a parlamentben még a többség akarata felett is a nemzet akaratának kell érvényesülnie. A katonai javaslatok körül pedig a nemzet akaratát az ellenzéken levő kisebbség képviseli.

A függetlenségi párt jól érzi, hogy nemcsak a katonai javaslatok sorsa forog kockán, hanem a saját létalapja és jogosultsága is. Az adott viszonyok között esetleg bekövetkező leszerelésre kivilágíthatatná Lueger ur Bécs utcáit, mert

a leszerelés napján a függetlenségi pártot temetnék Magyarországon harangszó nélkül. Oka van annak, hogy az osztrák parlamentben most szépen folyik a tanácskozás anélkül, hogy a képviselők egymás fejéhez vagdosnák a tintatartókat; és megszavazzák a katonai javaslatokat, a költségemelés, szóval mindent, amit elébe raknak.

Hát ilyen kezes bárány lett egyszerre a bécsi farkas-csorda? Vagy szerelmes lett fülig a kormányba, melyet pár héttel ezelőtt még a harag és utálat minden fegyverével bemocskolt? Nem, nem. Mindössze annyi történt, hogy a magyarok ellen kellett fordítani az alabárdot, és jelét óhajtott adni a reichsrath, hogy kormányánál is mérgebben gyűlöli a magyart, mely nemzet minduntalan fölemeli szavát a hadsereg elosztrákosítása ellen.

A magyar ellenzéknek le kell vonnia az osztrák parlament magatartásának tanulságait. Le kell vonnia annál is inkább, mert nemcsak a tömeg van mögötte, mely az ujoncokat és a szavazatokat szállítja, hanem együtt éreznek vele az országgyűlési szabadelvűpárt tagjai közül is nagyon sokan, kiket ez idő szerint még a hallgatásra és tétlenségre kényszerít a pártkötelék.

Ki szereljen tehát le? Az ellenzék, mint látjuk, s mint a mai értekezlet kimondotta, nem fog leszerelni. Az ő kormánybuktató politikája keresve sem található volna kedvezőbb talajra, mint a most szőnyegen fekvő katonai javaslatok; a tárgyalásra kerülő civilista-emelés, to-

Migraine.

Irta: Szépfaludi Ferenc.

I.

Ragyogó fiatal asszony, husz és harminc év közt volt, de mégis közelebb a harminchoz, mint a huszhoz. Aki látja, az is szépnek találja, legszebbnek.

A szép Szondi Baláznának egyéb baja nincs, mint a migraine, mely minduntalan elő fogja s elkekeríti. Bódult, kábult; tüzes fekete szeméből eltűnik az élelenség, ajkairól a mosoly, az egész világ értékét veszti ilyenkor.

A puha, szőnyeges szőfa is, melyre ledől, kényelmetlenné tünik fel, a virágos ágy, mely máskor varázsszal vonja be fejedelmi alakját, kegyvesztett lesz.

A jó Balázs odasiét a függönyhöz, s erősen besötétíti a budoárt, hogy csak egy-egy pislá sugár szűrődhessék át, hirdetővén a napkalt. Aztán lábujjhegyen távozik egyenesen a klubba.

Az orvos mindig rendelkezésére áll a szép asszonynak s hozza a „migraine-stiftet“ és alkalmazza tudományát; de egyebet sem hall a szép asszony részéről, mint az orvosi tudomány hiányosságát.

— Óh, azok az orvosok! ... kiállt fel elkekeredetten a szép menyecske.

— Mind, ahány van, nem ér egy pipadohányt!

— Igaza van nagyságos asszonyom, de képtelen vagyok kigyógyítani, s így mint orvos, erre a betegségre incapat, azaz magyarul mondva oktondi vagyok; de mint jós be fogok válni.

— Mint jós? Hát már új mesterségbe akar vágni? Attól tartok, hogy a prófétaság sem fog jobban sikerülni, mint a doktorság.

— A nagyságos asszony bajára nézve mint prófáta, mint látok — remélem — jobban be fogok válni.

— Ugyan jösoljon hát kérem.

— Tehát nagyságos asszonyom, hallgassa meg szent és megérdemelt figyelemmel, amit ezennel jösolni fogok. S hamarabb téved Falb doktor az idő megjövendülésében, mint Csósz Bence Med. Univ. doktor ebben a jóslásban...

— Nos?

— Nos: Szondi Balázná nagyságos asszonyom: mihelyt érezni fogja a kor hatalmát, az évek mulását, bájai pusztulását, rózsái hervadását nem akarom mondani az öregedés közeledését, abban a minutában úgy eltűnik migraineje, mint eltűnik észrevétlenül a kámfor. Ha két hét mulik s önnek nincs migraineje, üdvözölje a megváltó boldogító kort, mely a legjobb doktor. Isten oltalmába ajánlom nagyságos asszonyom, s itthagynom a leghatékonyabb

— pardon: semmit sem ér. — migraine stiftet, használja ájtatos türelemmel.

Csósz Bence doktor vette a kalapját, kezét csókolt a szép asszonynak s otthagytta a migraine stift mellett emlékül az értékes jóslatát.

Szondiné ideges főfájása valóságos dulást vitt végbe, olyan volt, mint a pusztító vihar, mely ledönti a gabonát, letördeli a fákat, végigcsapkod erdön, mezőn, reményen s a legszebb kilátásokon s mégis — mintha a doktor távozása után koromsötét hajából villanyszikrák patannának elő, finom metszésű orra megrezdül, ajkai reszketnek s egész testén akár a teljes, igaz fiatalság forrósága futna végig.

— Fiatal vagyok! Fiatal vagyok és szép is vagyok!

A szép asszony karcsu, finom kezét arcára szoritotta, s eltakarta vele két nagy szemét, mintha elakarná venni látását, mely jövőben oly megváltozott alaknak hirdeti. Nem mer panaszkodni, nem akar jajgatni, ha fel is szisszen szinte elsimítja. A fájdalom, a gyötrellem nem mindig volna elviselhetetlen, lehet olykor édes is.

II.

Szondi Balázs a gyöngye férj hazaérkezik a klubból és szenvedő nejeének budoárjába sem merészkedik belépni, hogy ne háborgassa. No, de talán már mulik is a baj s szeretet asz-

vábbá a kiegyezés, melyet a nemzet óhajától eltérőleg a gazdasági közösség alapján csináltak meg. Mindmégannyi kövér buzavetés ez, melyről évekre való eleséget arathat és raktározhat be az ellenzék a hazafiság magtárába, ezen az oldalon tehát szó sem lehet a leszerelésről.

A keserű labdacsojt a kormánynak kell bevennie. Értesse meg a kormány Bécsben, hogy a magyar nemzet nem adja oda vak eszközül magát a svaizgelb generálisok kezébe; s nem látja be, miért kell vér- és anyagi áldozatokat hoznia épp olyan időben, amikor életerét agyonoperálták egy áldatlan kiegyezéssel.

Mutassa meg a kormány, hogy közelebb esik szívéhez a magyar nemzet vágya, mint a piros bársonyszék; s Bécs bizalmánál többre becsüli e nemzet szerepét.

Ne paktumokon, kompromisszumokon, formulákon törje a fejét, hanem hajoljon meg a nemzet akarata előtt, vegye le a szőnyegről a katonai javaslatokat, tegye meg azt, amit az ellenzékől vár: *Szereljen le a kormány!*

* *

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 25.

Már korán érkezett a Házba Cseh Ervin horvát miniszter, akit minden oldalról melegen üdvözöltek. Az ősz, kedves arcu miniszter mosolyogva fogadta a jó kívánságokat, bizonyítva ezzel, hogy a hír valóban igaz és 67 éves korát megvetve, tényleg vőlegény lett.

A tegnapi elterjedt hír azonban arról, hogy Széll Kálmán miniszterelnök ma beszélni fog, nem bizonyult valósnak. A miniszterelnöknek szándékában volt felszólalni, de egyelőre elhalasztotta és valószínű, hogy szombaton beszél.

A kormányparti Bősörményi Sándor rövid és naiv beszéde után Barabás Béla szólalt fel, aki késhegyig menő obstrukciót jelentett be. Szavait nagy zajongás követte a szélbalon. A kurucok ezzel támogatásukat demonstrálták.

A zsúfolt karzat mindvégig nagy figyelemmel hallgatta a vitát, amelynek zajosabb incidenseit Barabás idézte elő.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Wlassics Gyula, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök fél 11 kor nyitotta meg az ülést és bemutatta az irományokat.

Dedovics jegyző jelenti, hogy Kovács Pál két interpellációt jegyzett be.

Elnök: Az interpellációkat az ülés végére tüzi ki.

Felkiáltások a szélbalon: Mikor?! Mikor?! Mentaller: Két óraker!

Buzáth Ferenc kéri, hogy 2 óraker kezdjék meg az interpellációkat.

Elnök ebbe beleegyeznek.

(Az ujoncjavaslat.)

Bősörményi Sándor: A szociálistizmusról szól, amelynek terjedése ellen a tulajdoni erőszakossága folytán dolgozni sem lehet. (Zaj balról.) A tulajdonnak nincs joga megakasztani a katonai javaslatok letárgyalását. (Zaj balról.)

Zboray: Jól beszél! (Derűtség.)

Bősörményi Sándor: Ha a tulajdon a tárgyalásokat megakasztja, elpusztul a magyar nép. (Zaj balról.) Igen fontos javaslatokat kellene most tárgyalni, a beruházásról szólót, továbbá olyan javaslatokat, amelyek a népnek munkát akarnak adni, a tisztviselők helyzetén segíteni stb. A nemzet ezeket akarja, nem pedig a meddő vitát, de önök nem a nemzet nevében beszélnek. (Zaj balról.)

Barta Ödön: Igenis a nemzet nevében beszélünk itt! (Zaj balról.)

Bősörményi kéri, mi indította a tulajdoni arra, hogy ennek a kormánynak minden javaslatát megobstruálja? Erre semmi okuk sincs, mert ez a kormány a nemzet javát akarja. Az ellenzék megtámadta a mult obstrukcióban volt testvéröket, (Ki az?! Ki az?! — a szélbalon) a volt nemzeti pártot, amely azonban most is épp úgy teljesíti magasabb kötelességeit, mint annak előtte. A javaslatot elfogadja.

Barabás.

Barabás Béla: Tárgyilagos vita folyt eddig, kivéven néhány viharos jelenetet, a melyet a honvédelmi miniszter idézett elő. Itt volna az alkalom a régebben folyó vita után, hogy az ellenzék szabad teret engedjen a szavazásra. De mielőtt ezt teszi, meg kell kérdeznie, hogy vajjon a többség, a parlament többsége tényleg a nemzet többségét és annak akaratait képviseli-e? Az ő meggyőződése az, hogy nem a nemzet többségét képviselik. (Zaj balról.) Tisza István gróf azt mondta, hogy 67. óta minden a törvényhozás akarataival történt. Igen a többség mindig végiggázolt a nemzetben. (Zaj jobbról, ellentmondások.) Hogy a többség nem a nemzet többségét képviseli, azzal bizonyítja,

hogy felolvassa ama városok és vármegyék jegyzékét, a melyek a katonai javaslatok ellen a képviselőházhoz kérvényt intéztek és azon szabadelvű képviselők jegyzékét, a kik a városokból vagy vármegyéből valók. A Biró Lajos nevével

Biró közbeszól: Én nem voltam ott a közgyűlésen! (Nagy zaj a szélbalon.)

Kubik: Miért nem ment el oda? (Nagy zaj.) Barabás felolvassa az előtte szóló Bősörményi nevet is.

Pichler: Kár volt beszélni Bősörményi! (Derűtség.)

Barabás kéri, mi indította Bősörményit arra, hogy vármegyéje akarata ellen érvelt?

Bősörményi: A meggyőződés és nem önző érdek!

Barabás: Különben a beszédétől Fejérváry is rosszul lett és kiment, (Derűtség), gondolván magában: ments meg Uram a barátaitól, az ellenségeimtől majd megvédem én magamat. (Derűtség.) Itt mindig az történik, a mit Bécs akar. Széll Kálmán miniszterelnököt Madách Keplerjéhez hasonlítja, a kinek szavaiból idéz, és a kihez felesége, Apponyi Albert belépve, így szól: Im itt vagyok büneimmel, könyeimmel. (Derűtség, tetszés a szélbalon.) Hivatkozik ezután a népgyűlésekre, a melyek mind a katonai javaslatok ellen nyilatkoztak meg. Ezek alapján azt mondja, hogy politikailag e javaslatok már meg is buktak.

Ezt a javaslatot csak a jobboldal szolgálkú megalazkodása szavazhatja meg. (Nagy zaj jobbról, Rendre! — kiáltások.)

Elnök figyelmezteti szónokot, hogy ne aposztrofálja így a jobboldalt.

Barabás Béla kijelenti, hogy minden alkotmányos fegyverrel küzdeni fognak a javaslatok ellen, a mig csak vagy le nem veszik a napirendről, vagy garanciát nem kapnak arra, hogy a hadseregben az összes nemzeti jogokat érvényesítik. A harcban az utolsó emberig kitartanak. A sorozást pedig még májusban sem tarthatják meg. A dinasztjáról soba ugy nem beszélt, a hogyan megérdemelte. (Zaj.)

Szünet után.

(A nemzeti dinasztia.)

Barabás beszéde további során követeli a fekete-sárga zászló, a német vezényszó és a „Gottterhalte“ beszűntetését. Ezek helyett, ugyan, a magyar nemzetiszín zászlót, a magyar Hymnuszt és a magyar vezényszót kell behozni. Vitatja, hogy nekünk nemzeti szerencsétlenségünk az, hogy nincs nemzeti dinasztia. Honvédségünknek ma már a nemzettel nem szabad együtt éreznie. Kijelenti, hogy ha a katonai javaslatok kapcsán a nép megterhelhetik, fel fogja vetni itt a Házban az osztrák császár és a magyar király inkompatibilitását. (Nagy zaj.)

Felkiáltások jobbról: Rendre! Rendre!

szonyát ismét üdvözölheti a maga fényében, kedvességében.

Csakagyan megnyílik az ajtó s belép megelégedett mosolylyal Malvin, a ház urnője.

— Elmúlt.

— Férje átkarolja:

— Sokat szenvedtél újra, ugy-e? Bár csak vége volna ennek a gyötrelmeknek! Korlátolt tudomány, mely ismeri a bajt s ellene szere nincs! A törvénytudó paragrafus citál, az óras beállít uj kerekét az ócska helyett, vagy legalább megtisztítja, a pecsétisztító kiveszi a pecsétet, ha tudja mi okozta és a derék Csász Bence csak jár, jár és az én angyalom egyre szenved!

— Ne panaszkodjál édesem, én már nem panaszkodom. Az ember, mikor alszik, nem mulat s azért az alvásnak mégis van haszna, az ablaktáblákat is becsukjuk néha, de azért az éltető napfényre mégse naragszunk. Édesem a betegségre is szükségünk van, hogy aztán annál inkább örvendjünk egészségünknek.

— Ejnye drágám, milyen bölcs lettél egyszerre, mintha kicseréltek volna. Mikor hazulról távoztam, még a megtettesült desperáció voltál és mostan menteged-d azokat, a kik mentséget nem érdemelnek. Tökéletlen az egész tudomány, mint a milyen tökéletlen hangszernek a cimbalom, akarom mondani — a doromb.

— Fejűtetesen ítélsz. Persze ehhez nem értenek a klubban az emberi szervezet nem pecsétes kabát, melynek feltját pecsétisztító szappannal eltüntetheted, sem nem poros óra,

melynek jól járását egy kis kefével visszateremtheted. A női szervezet pedig nem az ugy nevezett erős férfinem viharezett testi apparátusától is nagyon különbözik. Csupa ideg, csupa finomság, csupa gyöngesség vagyunk, melyet nem edz meg a naponkint használt hideg fürdő, nem Tátrafürdő, sem Ostende, egész Helgoland, Biaritz, Dieppe, sem semmi. A milói Vénusz csak egy hideg szobor és nem volt szobrász, ki a régi alakját, letört részeit visszaállíthatta volna és a te Csász Bencédől kívánnád, hogy visszaadja teljes egészségemet?!

Szondi Balázs kissé megnyílt szájjal, de nagy álmélkollással támulta bálványozott feleségét.

III.

A szép asszony pedig, amint mulnak a hetek, a hónapok, majd évek, annál türelmesebben viseli el a ráért erős megpróbáltatásokat.

Csakis mikor elközeledett az a kettőnél nagyobb X, melyet Baisac, a női szépség legféltelmesebb korszakának mondott, érzett némi aggodamat és szinte türelmetlenül, mint valami igen kedves vendég megérkezését várta a dedolgetett migrainét.

Az a Csász Bence prófeta volt, jóslott, de nem szolt határozottan.

„Mihelyt érezni fogja a kor hatalmát, az évek muását, bájai pusztulását, rózsái hervadását, nem akarom mondani az öregedés közledeését, abban a minutában ugy eltűnik migraineje

akár a kámfor!“ Hát ez jóslat, ez komoly prófétához való jóvendülés?

Egy jóra való profétának ezt kellett volna mondania: „Asszonyom! Ha megérkezik a harminc éve, negyven éve vagy ötven éve: akkor elmúlik a baja is!“ Tudnám legalább magamat mihez tartani. De ez a jóslás afféle, mint az, hogy a halálunk pillanata bizonytalan de halálunk bizonyos. Ez ugyan nem sokat ér!

Es Szondi Balázné igazán nem tudta irányítani mihez tartását s most már bajához aggodalom is járult és nem tudta eldönteni: a baj, vagy az aggodalom győtrőbb e?

Egyszer, amint a férje is közelében volt, felsóhajtott:

— Oh ifjuság, ifjuság! oh hervadás!

Jó Szondi Balázs el sem tudta képzelni a nyitját ennek a sóhajtnak.

Amint Csász Bencével, a háziorvossal találkozott, meg nem állhatta, hogy ne kérdezősködjék: miféle casualis nexusban áll a gyötrelmes migraine és az „Oh ifjuság, oh ifjuság! . . . Oh hervadás!“ fohászokadás.

Csász Bence kezeit dörzsölte, végighuzta tenyerét redőket vetni kezdő homlokán s csak annyit mondott, hogy még ő, migraines öreg asszonnyal nem találkozott.

— Es egy kis migrainét mindig elviselhet egy szép asszony a fiatalágáért, ugy-e doktor-kám?

Csász Bence nagyot bölintott fejével.

Barabás határozati javaslatot nyújt be arra vonatkozólag, hogy a királynak a hadsereghez intézett leiratait a honvédelmi miniszter is jegyezze ellen.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy a király szeméyét a vitába bevinni nem szabad. Ezzel alkotmányunk alapjai támadtatnak meg.

Barabás és Pichler rövid hozzászólása után.

Kovács Pál intézett a földmivelésügyi miniszterhez kisebb jelentőségű interpellációt.

A miniszter megnyugtató válasza után az ülés véget ért.

TÁVIRATOK

Az angol parlamentből.

London, február 25. Az alsóház hosszabb vita után 261 szavazattal 145 ellenében elvetette Beckettnek azt az indítványát, hogy a ház a felirat kapcsán rosszalja a hadügyminiszter hadiszervezetét. A vitában résztvevő Balfour miniszterelnök is, a ki beszédében felvetette a bizalmi kérdést. A nacionalisták nem szavaztak. A kormánypárt tagjai közül tízenketten a kisebbséggel szavaztak.

A hágai béketárgyalás.

Washington, febr. 25. Bowen ma bemutatta azoknak a jegyzőkönyveknek a tervezetét, a melyek részletesen megállapítják azokat a feltételeket, a melyek szerint a hágai békebírság a szövetséges hatalmasságok követelésének többsége tárgyában határozni fog. A tervezet némi módosítása után Bowen megszövegezte a Németország, Anglia és Olaszország képviselőihez intézendő iratot. Hír szerint a tervezet azt mondja, hogy a hágai tárgyalásokat angol nyelven kell folytatni és a bíráknak maguknak kell megállapítani azokat a tényeket, a melyekből eldöntik, hogy az elővös elbírásnak van-e helye. Bowen délután elküldte a tervezet másolatát a szövetséges hatalmasságok képviselőinek, a kik az rögtön táviratiul közölték kormánjukkal.

Balkán a háború előtt.

(Az albánok fenyegetése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 25.

Az európai diplomációt most kizárólag a macedon-kérdés abszorbeálja. Tegnap az a meglepő jelentés érkezett Konstantinápolyból, hogy a porta az Ausztria-Magyarország és Oroszország által javasolt reformokat, melyekhez a többi hatalmak egyhangulag hozzájárultak, minden ellenvetés nélkül elfogadta. Ez a tény fordulópontot jelent a hetek óta pertraktált macedon-kérdésben. Már most csak az a kérdés, hogy a javasolt reformok miképen fognak végrehajthatni. A dolog annál kompikáltabb, minthogy a reformok végrehajtásával pénzügyi kérdések állanak összefüggésben. Már pedig a pénzügyi kérdések a török kormány gyöngye oldalát képezik. Bulgáriában nem valami nagy lelkesedéssel fogadták azt a hírt, hogy a szultán reformokat akceptálta, ugyisintén Szerbiában.

A legújabb táviratok ezek:

Konstantinápoly, február 25.

Az a hír, hogy a szaloniki—konstantinápolyi vasut és a keleti vasutak igazgatósága azt az utasítást kapta, hogy előkészületeket tegyen nagyobb csapatszállításokra, a mely híresztelést különben már illetékes török helyről és a vasutak igazgatóságai részéről is megcáfolták, tényleg alapalan, a mennyiben a vasutak nem kaptak bizalmas utasításokat.

Ezzel szemben Szalonikiból azt jelentik, hogy a csapatszállítások egyre tartanak.

Bécs, február 25.

Calice báró konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövet — Konstantinápolyból tegnap este érkezett távirat szerint — a portánál volt két órai kihallgatáson tegnap dél-

után. A kihallgatás tárgya a reformtervezet volt. A szultán valószínűleg beleegyezését fejezte ki a terv fölött.

Konstantinápoly, február 25.

Üszkübi jelentések szerint azok az albán főnők és előjárók, akiket Hilmi basa főfelügyelő Üszkübe hívott, 19-én még egy gyűlést tartottak, a melyen a főfelügyelő csendes magaviseletre intette őket, azután hazautaztak. Csak Begovics Zejlime Mohamed ipeki albánvezér és Hamdi Musztafa effendi pristina mufti maradt még Üszküben. Az Üszküben összegyűlt elemek hangulata után ítélve, kilátás van rá, hogy az albán ellenzék nyugodtan fog viselkedni a reformokkal szemben, amihez valószínűleg az albán nemzetiségű katonai és polgári tagokból álló bizottság működése is hozzájárult, a mely bizottság 20-án utazott el innen.

Üszkü, február 25.

Háromezer albán Lukovci faluban gyűlést tartott, a melyen tiltakoztak a reformok ellen. Innen Ipekbe vonultak és revolverrel kényszerítették a távirótisztet, hogy vegye föl a szultánhoz intézett távirati tiltakozásukat, melyben általános fölkeléssel fenyegetőznek.

A helyzetet fölöttébb nehezíti, hogy sok albán éhezik. Az éhezők száma körülbelül tizenötezeret tesz ki.

Belgrád, február 25.

A szerb politikai körökben fölöttébb hívősen fogadják a nagyhatalmak reformtervezetét, a melylyel egyáltalán nincsenek megelégedve.

Ipari tanfolyamok Aradon.

(Szabók és cipészek kiképzése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 25.

Az aradi iparosságnak régi óhajta fog a nyáron teljesülni; az iparos-ház termében két tanfolyam nyílik, a melyben két szakmabeli ipar embereinek módjában lesz, hogy magukat a mesterségükben tökéletesítsék, gyakorlati ismeretüket kibővítsék.

Az egyik a szabók szaktanfolyama lesz, a melyen Csontos Imre, a kereskedelmi miniszter által kiküldött szaktanító fog gyakorlati előadásokat tartani.

A másikon a cipészeket fogják gyakorlati oktatásban részesíteni. Ez utóbbi tanfolyamnak két állami szaktanítója lesz.

A két tanfolyam idejére nézve régebben folytak a tárgyalások az érdekeltektől és a kereskedelmi miniszter között, amíg végre a miniszter most mindkettőnek idejét július hónapban állapította meg és az illető állami szaktanítókat az időre Aradra osztotta be. A két tanfolyam részére a miniszter az aradi ipartestülettől kér helyiséget, amely azt kétség-telenül meg fogja adni.

A tanfolyam ideje ezuttal helyesen lett megválasztva, mert július hónapban úgy a cipészeket, mint a szabókat kevésbé vonja el a kenyérkeresettől, mint máskor. A tanfolyam előadásait, amint értesülünk, az esti órákban fogják megtartani. A tanfolyam jelentkezőit az aradi ipartestület veszi föl.

Ezzel kapcsolatban említjük föl, hogy az Aradon tervezett mentő-tanfolyam egyelőre elmaradt. A kereskedelmi miniszter tudatta, hogy az év első felére Aradot nem vehette a mentő-tanfolyamok programjába, pedig bizonyos, hogy ép Aradon, ahol annyi iparvállalat működik, nagy szükség van arra, hogy mindegyik vállalatnak néhány olyan munkása legyen, aki be van avatva az első segélynyújtás tudományába, s az szükség esetén azonnal alkalmazni tudja.

A kicsufolt Lipót király.

(Eikobzott röpírat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 25.

Párisban tegnap szenzációs könyvet kobozott el a rendőrség. A könyvnek címe: „Les Carnets du Roi”. A könyv tulajdonképen Brüsszelben keltett kínos megdöbbenést. A „Les Carnets du Roi” egy királynak a naplója, s ez a király nem más, mint Lipót, a vidám, életű vén Cleopold.

Szerző a könyvben nincs megnevezve, de úgy tudják, hogy egy hírneves brüsszeli publicista tollából került ki Lipót belga király naplója, melyben ítéletet és véleményt mond a király jelleméről, cselekedeteiről s botránnyairól, melyek oly pikánsak valának és annyi millióba kerültek.

A könyv szerzőjéről természetesen Lipót királyt tünteti fel az író, aki a naplót — okulásul — Albrecht hercegnek, a trónörökösnek ajánlja.

Hogy miket tartalmaz e könyv, arról fogalmat alkothtunk magunknak az egyes fejezek címéről. Ime:

„Miért veszedelmes egy trónhercegre nézve, ha ir. Az írókkal való érintkezés veszedelméi. Hogyan kell viselkedni művészekkel szemben? Hogyan kell viselkedni újságírókkal szemben? Hogyan csinálják az akadémia tagjai? Az élelapparrikaturisták. A család művészete. A pénzcsinálás művészete. A hitelgésről, amely szükséges. A szerelem. Az asszonyok. A politika kizsákmányolói. Hogyan viselkedjünk a trónhercegekkel és királyokkal szemben? Az istenekről, ördögökről és egyéb számárságokról. A király feje. A királyi szakáll. A királyi szabója. A királyi beszédek. A királyi fellépés. A hidegvérrel, melyet mindenkor meg kell őrizni. Az utazás művészete. Az ételről, az italról, és azon élvezetről, amelyben nekem nincs részem. A királyi évezetek. A botránnytól való félelem. Mért kell egy királynak, megölni a szívet. Mért nem vonok konzekvenciát.”

Nagyon téved az, a ki azt hiszi, hogy a könyv, egy közönséges pamflett, dacára annak, hogy a brüsszeli lapok bőszytlen kirohantak ellene. Lipót király életének és kalandjainak irgalmatlan, gunyos epébe mártott tollal megírt kritikája les.

Legérdekesebb passzusa a könyvnek az, melyben Lipót az apja törvénytelen fiairól beszél, akik ma magasrangú tisztak a be ga hadseregben. Ugyancsak itt beszél Lipót a saját törvénytelen unokájáról is, aki ma szocialista képviselő s a királyi ház legelkeseredettebb ellensége.

Az asszonyokról írva, ezt a tanácsot adja fiának: „Ne hagyd, hogy feleséged uralkodjék rajtad és ne pazarold rá minden erődöt, légy olyan, mint nagybátyád, ki törvénytelen gyermekekkel hinteite tele Európát s nejevel, a derék orleansi nővel oly rosszul bánt s mégis mint szent fog meghalni.

Bécsről ezt írja: Bécs a homályos gyönyörök és az ostoba unalom városa. A legnagyobb urak itt kocsisokkal isznak és ütök-verik a feleségeiket. Csak kokottokról tudnak beszélni. A nők hosszúk, soványok s izléstelenül öltözködnek.

A Les Carnets du Roi, mint e szemelvényekből látható, egyike a legérdekesebb röpíratoknak, melyet valaha királyról írtak.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Kis fészek. bohózat. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Szultán, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: Julius Caesar, tragédia. (Páratlan bérlet.)

* **Wagner Kozima levele.** Wagner Kozima asszony, a Lohengrin szerzőjének özvegye a következő levelet intézte *Zilahy* igazgatóhoz a *Lohengrin* előadásában elért siker után:

Tisztelt igazgató Ur!

Szívből üdvözlöm önt az előadott kedves *Lohengrinünk* alkalmával elért, rendkívül fényes erkölcsi sikerért. Halás köszönettel vettem szíves értesítését és tiszta szívből kívánom, hogy az elért fényes siker önt neemes vállalkozásában tovább buzdítsa, hogy sok ily unmutató példát nyújtson a magyar színészetnek.

Beyreut, február hó.

tisztelettel

Wagner Kozima.

* **Julius Caesar.** A *Lohengrin* után *Shakespeare*-estét rendez *Zilahy* igazgató, s *Julius Caesárt* teljesen korhű kiállításban mutatja be. A szerepek mind elsőrendű kezekben vannak. Az előadásból a próbák nagyban folynak.

* **A kis fészek.** A holnapra kitűzött bohózat, mely az első két előadás alkalmával sikert aratott, holnap szerepváltozással kerül színre. *Antonette* szerepét *Almás* Lola helyett ezúttal *Szabó Irma* fogja játszani. A többi szereplők a régié maradnak.

* **Lindh Marcella Aradon.** Az amerikaiból magyar nővé lett világhírű énekesnő, *Lindh Marcella* egyetlen hangversenye e hét zenei eseménye Aradon. Nemcsak a város, hanem a vidék közönsége is nagyban érdeklődik a ritkán kinálkozó műveszi hangverseny iránt, a melyet *Dienzl Oszkár* zongoraművész közreműködése csak emelni fog. A hangversenyre előjegyzett és még ki nem váltott jegyek sürgős átvételét kéri ifj. *Klein Már* könyvkereskedése.

Az obstrukciót folytatják.

(A függetlenségi-párt értekezlete.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 25

Politikai körökben már régóta nem nyilvánult oly általános érdeklődés valamely párt konferencia iránt, mint a milyen ma az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma esti értekezletét megelőzte. Barabás Bélának, a párt alelnökének a Ház mai ülésén tett nyilatkozataiból előre lehetett következtetni az értekezlet határozatára, de mindazonáltal hirtelen szólott, hogy az esti értekezleten szóvá fogják tenni azokat a garanciákat, a melyeket a kormány esetleg az obstrukció megszerelése ellenében tenne.

Ez azonban nem következett be. A párt-értekezlet lefolyását, a mint lapunknak táviratozzák, hivatalosan a következőkben jelentik.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma este hat órakor *Kossuth* Ferenc elnöklésével értekezletet tartott, a melyen a párt tagjai közül ötvenen vettek részt.

Kossuth Ferenc az értekezletet megnyitva jelenti, hogy a legutóbbi pártértekezlet óta az ország minden részéből tömérdek üdvözlő levél és távirat érkezett hozzá, a melyekben köszönetet szavaznak a pártnak a katonai javaslatok ellen indított harcáért és a pártot további kitarásra buzdítják.

Az értekezlet az üdvözléseket örömmel vette tudomásul.

Ezután a napirendre tértek át, a melynek tárgya ez volt: A jelen politikai hely-

zet és a jövőben követendő eljárás megbeszélése.

Kossuth Ferenc ismertette a politikai helyzetet és hangsúlyozva, hogy a közvélemény az egész országban a párt akciója mellett nyilatkozott meg, azt indítványozta, mondja ki a párt, hogy elhatározásához hiven *lankadatlanul és a legnagyobb eréllyel folytatja támadásait a tárgyaláson levő törvényjavaslatok ellen.*

Többek hozzászólása után a párt ezt a javaslatot *egyhangyulag elfogadta.*

A debreceni függetlenségi párt este telefonon tudakozódott az értekezlet határozata felől, s midőn arról értesült, a pártot lelkesen üdvözlölte.

A mint hírlik, az országgyűlési néppárt holnap fog értekezletet tartani s azon előreláthatóan a függetlenségi pártéhoz hasonló határozatot fog hozni.

Gyilkos postamester.

(Tragédia az erdőben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 25.

Szenzációs esemény híret jelenti biharmegyei, szalárdi tudósítónk. *Ludwig Jenő* szt.-jobbii postamestert öt román ember támadta meg Szalárd község közelében. *Ludwig* kénytelen volt fegyvert használni és az egyik támadót agyonlőtte. Ezután kocsisával együtt lovon menekült be Szalárdra, ahonnan csendőrség ment ki a helyszínre és a támadókat elfogta. Az izgalmas eseményről a következő tudósítást kapjuk:

Ludwig Jenő szt.-jobbii postamester tegnap Nagyváradon időzött, ahol tanuként szerepelt egy törvényszéki tárgyaláson, amely a szt.-jobbii legények által megvert csendőrök ügyével foglalkozott. *Ludwig* ma reggel kocsiján indult vissza Sz. Jobbra. Kivül a kocsisa ült még a járműn. A kocsis a megyei uton haladt, egészen a Szalárd községtől nem messzire fekvő zsilvölgyi csárdáig, ahol egy szekérrel ütközött össze. A szekérén öt Csulya községből való oláh ült és egy asszony.

Az összeütközés miatt szóváltás támadt az oláhok és *Ludwig* között. Mindkét részről ugrottak a kocsiról és a helyzet fenyegetővé vált. Rövid szóváltás után az oláhok megtámadták *Ludwig*ot, aki szorongatott helyzetében löfegyverét vette elő. Mikor az egyik támadó, névszerint *Oláh Gábor* késsel rontott rá, *Ludwig* lött. A támadó, akinek a golyó a tüdejébe hatolt, holtan esett össze.

*Ludwig*nak nem volt ideje tölteni, mert a támadók rávetették magukat. Valószínűleg életébe kerül, ha kocsisa ez alatt ki nem fogja a lovakat a kocsiból. Mindketten gyorsan lóra ültek tehát és támadóiktól sokáig üldözötve, bemenekültek Szalárdra a község házához.

Szalárdról azonnal csendőrség indult a Zsilvölgyi csárda felé, ahol meg is találták a támadókat és bevitték a község házára. Bevitték az agyonlőtt *Oláh Gábor* is. A kocsin lévő asszony a felesége volt. A nagyváradai ügyészséget azonnal értesítették a történetekről és *Korn Lajos* alügyész, *Thury Kálmán* vizsgálóbíró és *Gerő Sándor* dr. törvényszéki orvos azonnal a helyszínére utaztak. A megejtett vizsgálat után, amelynek eredményét főntebb mondtuk el, *Oláh Gábor*t, a szerencsétlenül járt támadót felboncolták.

Oláh Gábor özvegyét és öt gyermeket hagyott maga után. *Ludwig*ot szabadiában hagyta a vizsgálóbíró, miután babizonyítottak láttá, hogy önvédelemből használt fegyvert. A támadók szintén szabadiában maradtak.

MULATSÁGOK.

(=) A buttyini iparosok tegnap sikerült balyubálat rendeztek, a mely kedélyes hangulatban egész a reggeli órákig tartott. A mulatságban a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Welsz Péterné, Zelekutyán Dánielné, Pap Istvánné, Gulyás Andrásné, Fény Pálné, Sajgó Albertné, Jegler Istvánné, Nagy Károlyné, Rámer Péterné, Augusztin Antalné, Illés Jánosné, Cukra Jánosné, Kintzel Györgyné, Serb Jánosné, Kett Antalné, Farkas Györgyné, Triff Tivadarné, Doncsa Péterné, Veres Simonné, Kerekes Katalin, Szentecky Károlyné, Parti Ambrusné, Konyavek Józsefné.

Leányok: Fény Mariska, Póri Teréz, Pelz Róza, Szentecky Etelka, Farkas Mariska.

(=) A galsai ifjuság f. hó 22-én a Magyar koronához címzett vendéglőben zártkörű bályat rendezett, mely, tekintve a nagyszámu látogatottságot, igen jól sikerült. Jelen voltak:

Asszonyok: Bécsy Gáborné (Világos), Blum Ferenoné (Magyarad), Balogh Sándorné (Pankota), Buar Demeterné (Muszka), Bagossy Sándorné, Csomós Györgyné, Friedmann Ignácné, Fűzy Gyuláné (Világos), Grill Jánosné, Grill Józsefné, Grill Károlyné (Világos), özv. Grill Adolfné, Gajzágó Kálmáné (Magyarad), Hermann Gyuláné, id. Holub Gusztávné, ifj. Holub Gusztávné, Kecskés Károlyné, Kubercsik Mihályné, Muszka Pálné (Muszka), Miku Józsefné, ifj. Mandl Lipótné, Manay Jánosné, Nacsa Károlyné (Muszka), Nagy Jánosné, Paulik Pálné, (Magyarad), Rosenberg Sándorné, Rieger Jánosné (Magyarad) Raab Albertné (Világos), Sebenyi Józsefné, Schiszler Henrikné, Sebestyén Jánosné, Vojtek Jánosné, Venczel Pálné (Magyarad) Wolf Istvánné, Zsiga Jánosné (Draucz.)

Leányok: Blum Mariska (Magyarad), Bugy Róza (Muszka), Bagossy Teréz, Demusz Mathild, Fűzy Ilona (Világos), Gajzágó Róza (Magyarad), Grill Gizella, (Világos) Herman Margit, Herman Bella, Klein Juliska, Kecskés Mariska, Mandl Elizke és Emma, Nacsa Ilona és Katica (Muszka) Buar Juliska, Paulik Mariska (Magyarad), Pitzkó Mariska, Pletscher Katalin, (Világos) Rieger Róza (Magyarad) Raab Jozefa, (Világos) Salamon Eszti, Staub Ica, (Világos) Tyeretyan Izika, (Világos) Vencei Anna és Gizella (Magyarad) Vostynár Zsófia (Világos) Wolf Teréz, Wekerle Anna és Teréz, Zsiga Teréz (Draucz.)

(=) A mikalaka-telepi vasúti alifisztek hét-főn, e hó 23-án erkölcsileg és anyagiilag egyaránt kiváló sikerű táncmulatságot rendeztek a Mikalaka-ujtelepen létesítendő iskola-alap javára. A táncmulatságon, a mely száztizennyolc korona tiszta hasznót jövedelmezett, a következő hölgyek voltak jelen:

Bene Istvánné, Teleki Mihályné, Kövesdi Gyuláné, Cseri Károlyné, Engi Pálné, Kiss Jánosné, Virányi Jánosné, Dudos Pálné, Julia Ferencné, Beleznai Jánosné, Gulácsi Jánosné, Durni Gusztávné, Varga Károlyné, Vámosi Lajosné, Dorkó Györgyné, Kutni Lászlóné, Farkas Józsefné, Dobos Lajosné, Busa Pálné, Beleznai Józsefné, Arpári Józsefné, Balogh Andrásné, Birkás Józsefné, Erdei Ferencné, Hegedűs Józsefné, Lázár Péterné, Békés Sándorné, Fias Jánosné, Opanszki Pálné, Trencsér Sándorné, Rónai Simonné, Bokos Istvánné, Szántó Istvánné, Mohai Józsefné, B. nyhádi Károlyné, Somló Antalné, Policzer Miksáné, Miklósi Dénesné, Fekete Károlyné, Borsos Józsefné, Polgár Atalné, Nagy Imréné, Himerpacher Györgyné, Végh Sándorné, Horváth Józsefné, Kasztora Béláné, Ligeti Vilmosné, Szeles Mihályné, Kemény Arminné, Herédi Tamásné, Kiss Jánosné, Szabó Pálné, Jánosi Gyuláné, Bartus Andrásné, Balogh Zoltanné.

Leányok: Balogh Etelka, Hoffer Mariska, Hoffer Annuska, Busa Annuska, Varga Zuzsika, Varga Mariska, Engl Krisztinka, Rónai Krisztinka, Pécsi Vilma, Kutni Etelka, Cseri Lidike, Hegedűs Mariska, Ligeti Ilonka, Farkas nővérek, Duka Ilonka, Szabó Ilonka, Szigeti Mariska, Bartus nővérek, Szücs Irénke, Trencsér Gizike, Lázár Annuska.

A belépti díjon *felülfizettek*: Kligl Részó 3 kor., Wagner Miklós 4 kor., Kopacsok József, Bene István, Kövesdi Gyula, Teleki Miklós 1—1 kor., Cseri Károly 2 kor., Virányi János 1 kor., Pécsi József 2 kor., Jenei Mihály 1 kor., Kollár József 2 kor., Gelegonya Ferenc 2 kor., Dudás Pál, Juhász Ferenc, Beleznai József, Beleznai János 1—1 kor., özv. Szilágyi Gyuláné 2 kor., Gulácsi János 2 kor., Priszlinger Jakab 1 kor., Durai Gusztáv 40 fill., Nagy István, Varga Károly, Vámosi Lajos, Bán Domokos, Farkas József, Dobos Lajos, Farkas Béla, Busa Ignat 1—1 kor., Arpási József 2 kor., Birkás József, Erdei Ferenc, Hegedűs József

zsefné 1—1 kor., Cseri Károly 2 kor., Lázár Péter 3 kor., Fias János, Opanszki Pál, Rónai Simon, Bokor István, Bonyhádi Károly 1—1 kor., Somló Antal 2 kor., Miklósi Dénes, Teleki Miklós, Polgár Antal, Himerpacher Gyula, Vég Sándor, Goldis Koryolán, Marosi József, Horváth József, Kasztora Béla, Lambert Gyula, Pálkás Lajos 1—1 kor., Heredi Tamás 40 fillér, Szenási Adam 1 kor., Bartus András 1 kor., Balogh Zoltán 2 korona.

Vagdalkozó főhadnagy.

(Katonai botrány Komáromban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 25.

Mintha csak a katonai javaslatok obstrukciójának idejét választotta volna ki a szeszélyes véletlen; egymást követik a katonai botrányok, amelyek az egyik vagy mások város közvéleményét heteken át izgalomban tartják s alaposan megzavarják a katonaság és polgárság között való ama bizonyos egyetértést.

A legújabb esetnek híre Komáromból érkezik. Néhány katonatiszt, a farsangi duhajkodás betetőzéseül véresre vagdalta a város egyik legtekintélyesebb polgárát, aki egyben az ipartestület elnöke is. Jó szerencse lesz, ha a megvagdalt polgár csak három hónapos betegséggel szenved meg a tiszt urak farsangi mulatóságát s esetleg nem hal bele.

Az esetet a következőkben táviratozzák Komáromból:

Gál Henriket, a komáromi 12. gyalogezred főhadnagyát tegnap délután meglátogatta több tisztársa: Feigt és Kelemen főhadnagyok, Linhart hadnagy. Vidáman borozgattak, ünnepelve farsang utolsó napját. A mulatozás banyult az éjszakába; a mikor a négy tiszt már meglehetősen mámoros állapotba került.

Kimentek az udvarra és ott nagy lármát csaptak, fölverve az egész ház csöndjét. A háztulajdonos, Boldogi Gyula ipartestületi elnök egy ideig türe a lármát, de tíz óra után végre kiment az udvarra és csendre intette a berugott tisztakat.

Ezek egyike, Feigt főhadnagy annyira felbőszült ezen, hogy kardot rántott és azzal Boldogit hatalmas erővel fejbevágta és kétszer megszurta.

Boldogit eszméletlenül vitték a lakására. Sebei erősen véreztek, az előhívott orvosok alig tudták a vérzést elállítani.

Az orvosok véleménye szerint, ha a koponyacsonton ejtett sérülés komplikációkat nem okoz, a gyógyulás legkevesebb három hónapig eltart.

Feigt főhadnagyot, valamint tisztársait följelentették az ezredparancsnokságnak. A polgárság mód fölött föl van háborodva az eset miatt; többen lépéseket tettek, hogy a katonatisztek botránya a képviselőházban interpelláció formájában szóvá tétessék.

A mint fővárosi tudósítónk táviratozza, Nassy Pál a képviselőházban szóvá fogja tenni a botrányt.

TANÜGY.

(—) Az Aradvidéki Tanítóegyesület aradi fiókbizottsága február hó 26-án d. e. fél 9 órakor a Szent Péter téri iskolában ülést tart, melyre a fiókbizottság tagjait és az érdeklődő tanítványokat tisztelettel meghívja az elnökség. Targy orozat. 1. Gyakorlati tanítás I. osztályban a Diebold-féle számológép használatával. Tanít: Czobor Ottó tanító. 2. Elnöki megnyitó és bejelentések. 3. A gyakorlati tanítás megbeszélése. 4. Az Arad sz. kir. város községi iskoláinak működés tantervét kötelező helyi határozatok és rendeletek ismertetése. Felolvassa: Marinkovits Péter igazgató tanító. 5. „Az írás-tanítás módszortana.” Könyvismertetés, felolvassa: Maurer Mihály tanító. 6. Indítványok.

Választás a színházról.

(A társulat képviselői az országos színházgyűlésen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 25.

A kulisszák világán alig terjedtek túl a hullámai annak a heves választási harcnak, amely az aradi színháztagjai között lefolyt. A külvilág alig tudott róla, hogy az aradi színház vasárnap délelőtt, élénk korteskedések (és állítólag: etetések és itatások) kíséretében követet választottak a színház ez évi országgyűlésére.

Egy kissé egyszerűbb stílussal beszélve, az aradi színháztagjai vasárnap választotta meg kiküldöttét a március 10. 11. és 12. napján tartandó országos színházgyűlésre.

A választás elnöke Orbán Árpád karnagy volt. Titkos szavazással folyt le a választás, a melyen megállapodtak abban, hogy a három kiküldött közül kettőt a színháztagok közül választanak, egyet pedig azon kívül, a színházügyi bizottság tagjai közül. Az első két helyre megosztottak a szavazatok. Az egyik párt B. Szabó Józsefet és Csiky Lászlót, a másik Mariházy Miklóst és Békéssy Gyulát kívánta követnek.

A szavazás az első két tag győzelmével végződött, B. Szabó 23, Csiky 17 szavazatot kapott, mint többséget; Mariházy és Békéssy 10—10 szavazatot kapott.

A harmadik helyre egyhangulag Edvi Illés Lászlót, a város színházügyi bizottságának tagját választották meg. Ma délelőtt Orbán Árpád karnagy, B. Szabó és Csiky felkeresték Edvi Illés Lászlót és fölkérték hogy a megválasztását fogadja el. Edvi Illés kijelentette, hogy a mandátumot örömmel elfogadja s az országos színházgyűlésen az aradi társulat képviselői részét fog venni.

A három kiküldött az országos színházgyűlés előtt értekezletet fog tartani, a melyen megállapodásra jutnak a gyűlés elé terjesztendő javaslatok ügyében. A mint értesülünk, az aradi társulat kiküldöttéi főképp a színháznyugdíj rendezésére, továbbá a színházszabályozásának kérdésében fognak állást foglalni.

Kövér Gábor emlékköve.

(Emlékoszlop a Baross-parkban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 25.

Arad egyik legkedvesebb és legszebb sétahelyén nincs látható jel, mely a Baross-park megteremtőjének emlékét jelölne. Tudvalevőleg Kövér Gábor volt az, akinek e város közönsége a Baross-parkot köszönheti s Mülek Lajosnak jutott eszébe mozgalmat indítani annak a nemes gondolatnak megvalósítására, hogy a város közönsége maradandó emléket állítson a Baross-parkban néhai Kövér Gábor nevére, hogy evvel megörökítse a sétahely megteremtőjének emlékét.

Mülek Lajos előbb indítvány formában vitte javaslatát a közgyűlés elé s ez természetesen magáévá tette a kegyeletes eszmét. Telt azonban az idő s az emlékkő felállításának ügye nem haladt előbbre az indítvány elfogadásánál. Végre a legutolsó városi közgyűlésen Mülek Lajos meginterpellálta a tanácsot a késedelem miatt s így most már megkezdte munkáját a törvényhatóság kiküldött albizottsága, a mely Institóris Kálmán polgármester elnöklése alatt ma délután érdemleges gyűlést tartott.

Elhatározták itt, hogy egy két és fél

méter magas termésköböl vágott oszlopot állítanak fel, melynek középső részén márványtáblát helyeznek a következő bevéselt felirással:

Rétháti Kövér Gábor
törvényhatósági bizottsági tag emlékének
Arad szab. kir. város közönsége
ezen sétány tervezéséért
1886.

A bizottság ezután kiment a Baross-parkba, hogy a helyszínén keresse meg azt a legalkalmasabb helyet, ahova az emlékoszlop felállítandó lesz. Ezt a helyet a bizottság a kioszkkal szemben, a nagy körönd déli szélén állapította meg, azon a ponton, ahol most egy tiltó-oszlop áll.

A bizottság ezen megállapodásait a közgyűlés elé terjesztte, amely határozni fog annak elfogadásáról, jóváhagyja, vagy célszerűbben megváltoztatja a javaslatot.

Az ülésen, melyről Mülek Lajos dr. gyengélkedése miatt magát levélben kimentette, Institóris Kálmán polgármester elnöklése alatt jelen voltak: Edvi Illés László, Nesnera Aladár, Péterfy Antal és Virágh Lajos főmérnök.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre választmánya e hó 26-án, csütörtökön este 9 órakor saját helyiségében rendes ülést tart, a melyre a választmány tagjait ez uton is meghívja Tedeschi Viktor elnök.

(*) Az aradi székely otthon f. hó 27-én, pénteken este 8 órakor a Vas-szálloda emeleti helyiségében rendkívüli választmányi ülést tart a következő tárgyszorozattal: 1. Alapszabályok módosítása. 2. Március 15-ének megünneplése. 3. Nyolc pártoló-tag felvétele.

(*) Az aradi magyarnyelvterjesztő betegsegélyező és temetkezési egyesület, január hó 25-én tartott rendes évi közgyűlésén elhatározta, miszerint az újonnan beiratkozó tagok február és március hónapokban díjtalanul vétetnek fel.

Éjjeli harc a mezőn.

(Bonyodalmas bűnügy.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 25.

Ot vádlott állott ma az esküdtszék előtt. A tárgyalás érdekessége volt, hogy négy vádlott ügyét külön választották és a törvényszék elé utalták.

Hás György, Mihucz Jakab, Morodán Pál, Hás Onuc és Bengye Iszaj voltak a vádlottak. Az első négyet hatóság elleni erőszak büntette és súlyos testisértés büntette, az első szándékos emberölés büntetnének kísérlete és lopás büntette, az ötödiket súlyos testisértés büntette miatt helyezték vád alá.

A morodai határban történt 1902. évi október 31-én, hogy a négy első vádlott kukoricát ment lopni. Két zsákot meg is raktak már, mikor az ötödik vádlott, Bengye Iszaj csász, Koszta Juon és Gyulai Ferenc béresgazda a Sulkovszky hercegi uradalom emberei észrevették őket. A tolvajok futásnak eredtek, mire Bengye csász utánuk lőtt. Hás György erre visszalépett. A tolvajokat utólérték és felszólították, hogy a kukoricás zsákokat vigyék az uradalomba. A tolvajok kénytelenek voltak a felszólításnak eleget tenni s megindultak a zsákokkal. A csász utközben a puskájával lökdöste őket, mire Mihucz György visszafordult, s rászólt a császára. A csász ekkor tíz lépésnyi távolságból Mihuczra lőtt, ki a lábán találva összeesett.

Most nagy harc kezdődött. Hás György bottal fejbe vágta a császt, Mihucz és Moro-

dán pedig elvették a fegyverét, s ütlegelni kezdték. Koszta Juon, a császár sógora, megragadta Hást, előrántotta pisztolyát és mellének szegezte. Hás a szabadon maradt jobb kezével a zsebéből elővette pisztolyát, s kétszer Kosztára lött. Ez tiz lépésnyire hátrált, ott összerogyott és meghalt. A császár husz napig fekvődött a szenvedett ütlegek miatt.

A esküdtszéknek, mely elé ez az ügy ma került, Köller János bíró volt az elnöke, szavazó bírák: Gallu József és Szalay Béla dr., jegyző Nyisztor Sándor, közvádó Meszlényi Antal dr. kir. ügyész, az első rendű vádlott védője Steinitzer Pál dr. helyettese Fekete László dr., a többieké: Tamasdán Liviusz dr., Steinhart Mór dr., Somló Ármin dr.

Tamasdán Liviusz dr. a többi vádlott ügyének az első rendűtől való különválasztását kérte, miután ezek bűncselekménye a törvényszék elé tartozik. A törvényszék ennek célszerűségi szempontból helyt is adott, s ebben a felek megnyugodtak.

Igy csak Hás György maradt meg vádlottnak. A kihallgatás során azt állította, hogy nem emlékezik semmire. Azóta, hogy akkor megütötték, elfelejtett mindent.

Meszlényi Antal dr. kir. ügyész, erre indítványozta, hogy elmebeli állapotát vizsgálják meg.

A törvényszék, az indítványának helyt adva, a tárgyalást elnapolta.

HIREK.

Aradi kivándorlók sorsa Amerikában.

— Levél a főkapitányhoz. —

Arad, február 25.

Ebből az országból évenként annyi ember vándorol ki Amerikába, hogy a tudatlan nép eldorádónak hiszi azt a földet, melyért honfitársai olyan tömegesen hagyják el hazájukat és szülőföldjüket. Hogy a tengeren túl sem valami rózsásak a körülmények s hogy nem olyan nagyon könnyű ott a megélhetés, azt igen szomorúan bizonyítja egy levél, amelyet Sarlot Domokos főkapitány kapott ma Amerikából.

Az ősszel történt, hogy egy volt jómódu iparos családjával: nejevel és gyermekeivel kivándorolt az új hazába avval a reménnyel, hogy ott több a munka, könnyebb a kenyérkereset és a megélhetés. Hogy mennyire nem így van, s hogy bizony nem olyan könnyen megy odaát a meggazdagodás, de még a megélhetés sem, példa rá az alábbi levél:

Kelt október havában, *Matávithan*, Amerika.

Tekintetes főkapitány Ur!

A sors különös hányattatása következtében itt vagyunk Amerikában gyermekeimmel együtt.

Abban a hiszemben jöttünk el otthonról, hogy majd itt, nem reitven vissza bármi alacsony munkától, megélünk.

De isszonyan csalódtunk. Vöm, ki mesterséget tanult, mint napszámos egy gyárban keresi kenyerét és bár minőségéhez képest elég fizetést kap, mégis nagyon keveset anoz, hogy abból valamennyien megélhessünk.

Magam is akartam próbálkozni kenyérkeresettel, de nem sikerült, mert az amerikaiak nem eszik a mi kosztunkat. Más szolgálatot nem fogadhattam el, mert nem bírom az angol nyelvet. Helyzetünk nagyon szomorú és nagyon szeretnénk hazajönni.

Az aradi iparos özvegye arra kéri levele további részében a főkapitányt, hogy szerezzen neki itt Aradon valami foglalkozást, hogy megkereshesse gyermekeinek és magának a mindennapi kenyerét.

A főkapitány gondoskodik a szerencsétlen asszony sorsáról megjavításáról.

— Személyi hír. Kuncz Elek, a kolozsvári tankerület főigazgatója, a brádi al gimnázium látogatására utazván, a mai napon Aradon időzött.

— Március tizenötödike. Ide s tova egy fél hónap választ el attól az évfordulótól, amely a magyar nemzet történelmének egyik legszebb napja volt. Március idusa közeledik, a szabadság legszebb ünnepe s a nemzeti ünnepeket rendező bizottság készül ebben az esztendőben is méltó keretet készíteni a fényes nap évfordulójának megünneplésére. Erre vonatkozólag a bizottság elnöke az alábbi meghívást küldte a tagokhoz:

A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság február 26-án (csütörtök) délután 5 órakor a polgári fiúiskola tanácskozó termében ülést tart.

A tanácskozás tárgya: a március 15-én rendezendő ünnepségek részleteinek megállapítása.

— Urbán Iván gyászja. Sulyos, igaz részvétet keltő csapás érte Urbán Ivánt, Aradváros és Aradmegye főispánját. Édes atyja, monyorói Urbán Gyula, tegnap délelőtt tizenegy órakor Brassóban kilencven éves korában meghalt. Az elhunyt öreg ur, kinek betegágyához még elég jókor érkezett meg fia, Urbán Iván, nyugalmazott vesztegintézeti igazgató volt Brassóban. Aradmegye közéletében is előkelő szerepet vitt a korábbi években; hosszú ideig táblabírája, 1849-ben pedig követe volt a megyének. Halála nagy részvétet keltett mindenfelé. A család a következő gyászjelentést adta ki a halálesetről.

Alólirottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó édesapa, nagyapa és dédapa monyorói Urbán Gyula, nyug. magy. kir. vesztegintézeti igazgató, Aradmegye volt táblabírája és 1849. évi követe, folyó hó 24-én d. e. 11 órakor életének 90-ik évében a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után az Urban elhunyt. A megboldogult földi részei e hó 25-én d. u. 8 órakor fognak beszenteltetni és bolgárszeg Porond-utca 47. számú lakásáról fél 5 órakor a pályaudvarra szállítani. Temetése pedig e hó 26-ikán délután 3 órakor fog az aradi róm. kath. sirkert halottas házából megtartatni. Lelki üdvéért a szent mise áldozat e hó 27-én reggel 9 órakor a Minorita szent atyák egyházában fog megtartatni. Béke lengjen porai felett! Brassó, 1903. február 24-én. Urbán Andor, Urbán Sarolta, Urbán Ilona, özv. Almay Józsefné, Urbán Iván, Urbán Szilárdka mint gyermekei. Urbán Ivánné, sz. Purgly Mária mint menyje. Urbán Péter és neje Purgly Ilona, Urbán Mariska özv. Abaffy Emilné, Urbán Elza és férje Blaskovich Erneszt, Almay Olivér és neje Andrányi Paula, Almay Alice és férje Abaffy Aurél mint unokák. Ifj. Urbán Iván, Urbán Gáspár, Urbán Pál, Abaffy Miklós, Abaffy Erzsébet, Blaskovich Márta, Blaskovich Péter, Abaffy Magda, Abaffy Ilona, Abaffy László mint dédunokák.

Ma délelőtt és délután rendkívül sok részvétnyilatkozat érkezett Urbán Iván főispán lakására, a kondoleálók egymásnak adták a kiencset. A holnap délelőtt tizenegy órai vonattal érkezik meg Aradra Urbán Iván főispán és vele együtt az elhunyt koporsója, melyet mindjárt átszállítanak a felső temetőben levő halottas házba, honnan délután 3 órakor lesz a temetés. A gyászjelentéseket csak holnap küldi szét a család.

A legelőbb érkezett részvétnyilatkozatokat az érkezés sorrendjében a következők küldték: Almássy Dénes gróf, Kayser Lajos törökbecsei kegyuri plébános, Péczely Elek radnai főszolgabíró, Lovich Gyula tb. főszolgabíró, Kirieszk Gyula Kisjendő, Remekházy Lippa, Boros Jusztin, Walder Gyula és neje, Kiss Ferenc, Edvi Illés László, Krisztyán János és neje, Pap I. János gör. kel. püspök, Nattland Bernát, Mittler Lidor dr., Berán Antal és sokan mások. Azonkívül személyesen kondoleált a gyászoló családnál Arad közéletének számos tagja, legelsőnek Csernovics Diodor jószágigazgató családtagjaival, Bánhidya Antal báró és neje és még többen.

— A magyar csékel választás. A magyar csékei választás, a mint lapunknak írják ma, hajnali öt órakor ért véget. Négy órakor tűzte ki az elnök a zárórát: A szavazatok aránya akkor a következő volt:

Papp János	1189
Adorján Emil	851

A szavazás ezután nagyon lassan ment. Míg egy-egy szavazó személyazonosságát megállapítják, öt perc is bele telt. Ezután már csak egyenként szállingóztak a szavazók. Reggel háromnegyed öt órakor hirdette ki Jancsó Dezső elnök az eredményt. Ésszerint:

Papp János	1228
Adorján Emil	858
Décsi Géza	84

szavazatot kapott. Papp János tehát 335 szavazattal a magyar csékei kerület országgyűlési képviselője lett. Papp János eddig Bihar-megye főjegyzője volt. Román ember, tagja az aradi görög keleti román egyházmegye zsinatának, s mint ilyen Hamsea pártjához tartozott.

Fővárosi tudósítónk táviratozza: A képviselőház holnapi ülésén, napirend előtt Bartha Ferenc szóvá fogja tenni azokat az atrocitásokat, a melyek állítólag a magyar csékei választásnál történtek.

— Fejérváry beteg. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A képviselőház mai ülésén izgalmas jelenet történt. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter Böszörményi Béla beszéde alatt hirtelen rosszul lett. Kocsin azonnal lakására vitték és orvost hívtak, hír szerint Herzl tanárt. A honvédelmi miniszter rosszullete, amint értesülünk, csak futó jellegű, de komoly aggodalomra nem ad okot és, mint az éjjeli órákban táviratozzák, Fejérváry valószínűleg már a képviselőház holnapi ülésén meg fog jelenhetni.

— Az új püspök megerősítése. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A *Kel. Ért.* jelentése szerint Papp I. János aradi püspök megerősítése biztosra vehető. A választással foglalkozó püspöki zsinat valószínűleg Budapesten ül össze. Metianu János metropolita ugyanis a *Gozsdal* alap gyűlését március 10-ére hívta össze, s miután e bizottságnak állásuknál fogva a püspökök is tagjai, valószínűleg ezzel egyidejűleg elintézik az aradi püspök választás kanonizálásának ügyét is.

— A német trónörökös elfegyverzése. Berlinből táviratozzák: A német trónörökös ez év tavaszán, májusban ismét vendége lesz Ferenc József császárnak és királynak. A német trónörökös ez utazását kapcsolatba hozzák egy házassági tervvel. A gyakori utazás tényleg feltűnő és így nem csuda, hogy amint az udvari körökből kiszivárgott, a német trónörökös háztűznézőbe jön Bécsbe. Egy osztrák főhercegnőt fog elvenni feleségül. Ez a fáma szerint leghőbb óhaja Vilmos császárnak és Ferenc József királynak. Hogy igaz-e, az elválik később.

— A kereskedelmi iskolák főigazgatója Aradon. Schack Béla dr. a hazai felső kereskedelmi iskolák főigazgatója az aradi felső kereskedelmi iskola látogatására több napon át Aradon időzött és ma este visszautazott a fővárosba.

— Wickenburg államtitkár mandátuma. Ubányáról táviratozzák, hogy Kaldrovits Géza dr., a ki Wickenburg Márk gróffal, a kereskedelemügyi államtitkárral szemben fellépett, ma a képviselőjelöltségtől visszalépett.

— Aradi vállalatok közgyűlései. Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság március 17-én kedden délelőtt fél tizenegykor, az aradi világitási és erőátviteli részvénytársaság, a légszuszgyár tulajdonosai március 12-én, csütörtök délután négy órakor tartja ez évi rendes közgyűlését.

— Hieronymi Károly — kaszinóelnök. Fővárosi tudósítónk írja: A fővárosi kaszinók között hódít az áramlat, hogy a kaszinók élére valamely vezető politikust nyerve meg, a kinek a neve és egyénisége súlyt ad a kaszinónak, mint társadalmi intézménynek és jelentősebbé teszi ennek mozgalmait. A *Lipótvárosi Kaszinó* után, amely az elnöki tisztségre tudvalevően *Bánffy Dezső* báró főudvarmestert nyerte meg, a budapesti Terézvárosi Kaszinó vezetői azon iparkodnak, hogy a kaszinó elnökségére megnyerjék *Hieronymi Károly* volt belügyminisztert, országgyűlési képviselőt. Ha ez sikerül, *Pucher József* elnök lemond és megelégszik valami tiszteletbeli címmel. Hogy minő legyen ez a cím, azon külön választmányi ülésen döntenek majd.

— A megyei tisztviselők mozgalma. Máramaros megye törvényhatósági tisztikarát *Toma Jenő* huszti főszolgabíró értekezletre hívta össze e hó 22-én, hogy a fizetésemelés és rendezés ügyében kívánságaikat és sérelmeiket megbeszéljék. Az értekezlet *Szabó Sándor* alispánt választotta elnökévé; előadó volt *Toma Jenő* főszolgabíró. Az előadó az elnök felhívására hosszabb beszédben ecsetelte a közigazgatási tisztviselőknek mostoha sorsát, fizetésüknek az államhivatalnokokéhoz mérve csekély voltát, az idők drágaságát, a teendők halmazát. Nem irigylik az állami hivatalnokok javuló helyzetét, hanem igazságot és méltányosságot követelnek a maguk részére is. Hontvármegye alispánjának és tisztikarának felhívását a helyzet javítása érdekében pártolják, a *Vármegye* című közigazgatási lapban felállított s a központi lapokban is közzétett programpontokat elfogadják és a március 25-én Budapesten tartandó értekezleten képviseltetik magukat.

— A csatádi Lenau-szobor. *Temesvárról* táviratozzák, hogy a csatádi *Lenau*-szobor leleplezését a jövő évre halasztották. A szobor elkészítésével *Fadrusz Jánost* bízták meg, aki már dolgozik rajta.

— A horvát miniszter — völgyény. A *Pécsi Napló* ban olvassuk, hogy *Cseh Ervin* horvát miniszter beleunt a legényéletbe s meg fog házasodni. Igaz és mély vonzalommal megszerette ifj. *Sauska Jenő*, *Somberek* és *Baár* földesurának özvegyét, született *Papp Juliát*, a ki több éven át kedvelt tagja volt a pécsi előkelő társaságnak, míg vissza nem vonult birtokára. A miniszter eljegyzése a minap történt meg szűk családi körben. A jegyespár távoli rokona egymásnak, a menyiben *Cseh Ervin* édesanyja, született *Sauska Mária* nagynénje volt ifj. *Sauska Jenőnek*. A miniszter most hatvanöt esztendő.

— A papirgyár füstje. *Lukácsy Lajos* törvényhatósági bizottsági tag a városhoz tegnap újabb beadványt nyújtott be, eredményes intézkedést sürgetendő a papirgyárból kiáradó bűz megszüntetése érdekében. Azt indítványozza *Lukácsy Lajos*, hogy írjon fel a város a belügyminisztériumhoz és sürgesse meg az Aradon járt miniszteri kiküldötteket szakvéleményüknek elkészítésében. *Lukácsy Lajosnak* különben az indítványában foglaltak szerint az a véleménye, hogy a bűz a *kazánok hiányos tisztításából* származik. Arra kéri utasítani a kapitányi hivatalt, hogy kényszerítse a gyárat a kazánoknak minden héten rendőri ellenőrzés mellett való tisztítására.

— Halálozás. Súlyos gyász érte *Kovács Jenőt* az Eisz Magyar Általános Biztosító Társaság gyulai ügynökségének vezetőjét, aki rövid idő előtt az aradi vezérügynökség tisztviselője volt: neje, szül. *Lászlóffy Emma*, e hó 24-én, 46 éves korában Gyulán meghalt. Holnap, csütörtök délután temetik a gyulai római kath. temetőben. Férjén kívül édes anyja és négy gyermeke gyászolja.

— Az uri cigánybanda Temesváron. A „Dél-magyarországi Közlöny” mai számában avval az örvendetes hírrel szolgál a temesvári társa-

ságoknak, hogy az aradi uri cigánybanda átmegy oda hangversenyezni. A *Délvidéki Kaszinó* vagalmi bizottsága ugyanis napokkal ezelőtt érintkezésbe lépett az aradi uri cigánybandával s ez kilátásba helyezte, hogy március hó 1-én a „Délvidéki Kaszinó”-ban tartandó öt órai teaestélyen hangversenyezni fog. A temesvári lap így ír a cigánybandáról: Tudunkkal Arad az egyedüli város az országban, hol uri cigánybanda működik. Ezen, a társadalom legelső tagjaiból álló urak a magyar zenének, a magyar népdaloknak kultiválását tűzték ki feladatuk, s hangversenyek alkalmával nyilvánosan is szoktak közreműködni. Az „Aradi Athletikai Klub” által rendezett fényes bálon is ez az uri társaság játszott s a lapok annak idején rendkívül elismerő szavakkal emlékeztek meg közreműködésükről. Az átrándulás érdekességét végül fokozza az a körülmény, hogy az uri banda tagjaival együtt előkelő uri hölgyek és az aradi ifjuság több agilis tagja is átrándul Temesvárra, kiknek tiszteletére a kaszinó valószínűleg az „Arany oroszán”-ban táncestélyt fog rendezni.

— Eljegyzés. *Pekáry Pál* budapesti honvédszázados eljegyezte Aradon *Kiss Margitkát*, *Kiss István* volt aradi gyógyszerész özvegyének leányát.

Schwarz Mór aradi kereskedő eljegyezte *Muskát Szida* kisasszonyt, *Muskát Miksa* helybeli nyomdatulajdonos unokanővérét.

— A Kossuth-szobor perselyei. Az aradi *Kossuth-szobor* alapjának gyűjtésére holnaptól fogva csinos, izléses perselyek lesznek az aradi üzletekben, vendéglőkben és kávéházakban. *Husserl Manó* aradi bádogos-mester ötven ilyen perselyt készített és ajándékozott a szobor-gyűjtő-bizottságnak, a melyekre *Czeiler István* díjtalanul festette ezt a följelentést:

ADAKOZZUNK

Kossuth Lajosnak

Aradon emelendő szobrára!

Amelyik üzlettulajdonos ily gyűjtőperselyre reflektál, sziveskedjék a gyűjtő-bizottság elnökéhez, vagy jegyzőjéhez fordulni.

— A vasárnapi munkaszünetért. A magyarországi kereskedelmi alkalmazottak nyílt levelében hívják fel az összes kartársakat, hogy minden erejükkel szálljanak síkra a vasárnapi munkaszünet mellett. Erős érvekkel okadatozzák meg jogos kívánságukat, hogy hat napi munka után legyen egy szabad, pihenő napjuk is. Élesen elítélik a tulajdonosok állásfoglalását s szervezkedésre hívják fel az alkalmazottakat.

— Betörés a Japánban. Rövid idő alatt *harmadszor* történik, hogy aradi kávéházban, vagy vendéglőben a szekrényt feltörve, betörést követtek el. A múltkor a *Kass*-vendéglőben történt ez, egy hete meg a *Pözl*-kávéházban, a hol a főpincérnek száz koronáját lopták el. Az éjjel a *Japán*-kávéházban fordult elő ugyanilyen eset. A szekrényt feltörték, s abból körülbelül tíz korona készpénzt, egy tulla-ezüstórát, nagyobb mennyiségű szivart és cigarettát, a kassza-szekrényből pedig két üveg likőrt. Minden jel arra mutat, hogy ezeket a betöréseket egy azon banda követi el. A rendőrség erélyesen nyomoz, de a tettesek eddig nem kerültek kézre.

— Kereskedelmi alkalmazottak választói joga. Fővárosi tudósítónk írja: A magyarországi kereskedelmi utazók egyletének legutóbbi ülésén *Beck Géza* igazgatótag indítványára elhatározták, hogy felterjesztést intéznek *Láng Lajos* kereskedelmi miniszterhez, hogy a 2400 koronát meghaladó fizetéssel bíró kereskedelmi alkalmazottaknak is legyen választói joguk a kamarai választásoknál.

— Házasság *Gárdi Imre* kecskeméti fényképész ma tartotta esküvőjét az aradi anyakönyvi hivatalban *Bender Malvinával*, *Grósz Mór* aradi kereskedő nevelő leányával.

— Károlyi Tibor gróf gondnoksági ügye. Mára volt kitűzve az aradi törvényszék polgári tanácsa előtt a tárgyaás *Károlyi Tibor* gróf ismert gondnoksági ügyében. A tárgyalást azonban, formai akadály miatt, nem tartották meg. Szombaton *Kovács Marcel* bíró előtt lesz tárgyalás az ügyben, melyet a jövő hét szerdáján visznek a polgári tanács elé.

— A persa rendjelek. Sokat suttoztak néhány hét előtt Bácsben arról a rendjel-panamáról, amelybe állítólag *Nerimán khán*, a bécsi persa nagykövet is bele van keverve. *Nerimán khán*, így beszél a fáma, sok olyan embernek szerzett rendjelet, aki semmiféle téren nem fejtett ki „buzgó és tevékeny működést.” Ennek tulajdonítandó az is, hogy a király a legutóbbi udvari bálon szándékosan nem szólította meg a nagykövetet. *Nerimán khán* most erős influenzában szenved. Mint Bácsból jelentik, ha a nagykövet egészsége helyreáll, diplomáciai megbízással Párisba fog utazni. Jól értesült körökben az a vélemény, hogy ez a küldetés a nagykövet végleges visszahívásának az előjátéka.

— Rablógyilkosság. *Milanóban*, a mint lapunknak táviratozzák, két ismeretlen ember az éjjel megtámadta a *Barca d'Italia* egyik pénztárosát, akit több tördőféléssel megölték, ezután a pénztárt elvették.

— Elhunyt hírlapíró. Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Lukács Sándor*, a *Pesti Napló* munkatársa ma, 84 éves korában meghalt. Felesége és két gyermeke gyászolja.

— Letartóztatott kereskedő. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A mult esztendőben fényesen berendezett cipő-üzlet nyílt meg az Erzsébet-körút 31. számú házban, melynek tulajdonosai *Skakál Lajos* és *Lusztig József* voltak. A tulajdonosok több cipőkereskedőtől árukat vettek bizományba. Az összes árukat pottom áron eladták és a pénzzel még a mult év novemberében megszöktek. *Lusztig* azonban visszajött a fővárosba, ahol tegnap letartóztatták.

— Giron Brüsszelben. A szász trónörökös nő „charmant” lovagja most meglehetősen visszavonultságban él Brüsszelben. Állandóan két szász detektív figyeli meg minden lépését. *Giron* a legutóbb úgy bosszantotta meg a két detektívet, hogy ő maga adta fel a saját nevére táviratokat, és mikor ezek a sürgönyök *Giron* lakásán kézbesítették, a detektívek mindent elkövettek, hogy a sürgönyök tartalmáról tudomást nyerjenek. Pénzt is kintáltak a közbetítőnek és *Giron* szolgájának, hogy a táviratokat láthassák. *Giron* persze jót nevetett a dolgon.

— Fölrobbant levél. Berlinből jelentik, hogy az ottani főpostán hetfőn délután egy levél fölrobbanása óriási ijedtséget okozott. Beilfuss levélhordó a leveleket bélyegezte le s mikor egy vastag levélre ráütötte a bélyegzőt, a levél hatalmas detonációval felrobbant. Beilfussnak jobb karja annyira megsérült, hogy cafatokban lógott róla a húsa, azonkívül az egyik szemén is súlyosan megsérült. A városban a robbanás nagy izgatottságot keltett, mert azt hitték, hogy dinamitmerénylet történt. A rendőrség a levél földáját már kinyomozta. Az illető egy *Jakobovits* nevű kereskedő, aki az apjának durranó ezüsttel megtöltött hüvelyt akart ily uton küldeni. A kereskedőt előre láthatólag szigorúan megbüntetik, mert áthágta a postaszabályokat, azonkívül súlyos testisértésért is felelősségre vonják. Újabb jelentés szerint a levélhordó sebei nem életveszélyesek és remélik, hogy sérüléseit egészen kiheveri.

— A nagyhercegnő s az udvari fodrász. A schwerini udvar botrányai, a melyeknek a negyvenkét éves özvegy *Anasztázia* nagyhercegnő, *IV. Frigyes Ferenc* uralkodó nagyherceg anyja a középpontja, kinos feltűnést keltenek Németországban. — Az özvegy nagyhercegnő ugyanis egy fodrászt, a fia udvari borbélyját ajándékozta meg a kegyeivel s a viszony állítólag nem is maradt következmények nélkül. A mult hónap egyik napján a hercegnő közölte a fiával, hogy a Riviérára akar menni, mert levegőváltásra van szüksége. *Frigyes Ferenc*

nagyherceg, aki valósággal imádattal csüngött a szép anyján, Cannesben villát bérelt ki számára, ahova csakhamar el is utazott a hercegnő. Csak hogy nem egyedül. A borbélynak szintén levegőváltásra volt szüksége s különös módon szintén Cannest választotta ki üdülési hely gyanánt. — De akárcsak egyen elragadó fekvésű fürdőhely is Cannes, — diszkrét szerelmesek számára, mégis kissé túleleven az élete. A nagyhercegnő tehát átköltözött egy nem messze fekvő kis falucskába, ahol a szerelmes pár zavartalanul élvezhetette az erősítő tengeri levegőt. Azonban a nagyherceg nagyon érezte az anyja távollétét, Cannesbe utazott. Képzhető a meglepetése, amikor a villát üresen találta. Mikor végre rájuk akadt szerelmük rejtett fészkeben, állítólag fölötté barátságtalanul fogadták, egy nagy heves jelenet után ott kellett hagynia őket. A nagyhercegnő pedig Krimbe utazott, ahol állítólag néhai III. Frigyes Ferenc nagyhercegnek egy posthumus fia született.

— **Zeneműkölcsonzó vállalat Aradon.** Az aradi zenekedvelők bizonyára méltó örömmel fogják fogadni Kerpel Izsó Andrassy-uti könyvkereskedő és antikváriusnak azt a nagyvállalatát, hogy zeneműveket potom kölcsönadja, 20 fillérért bocsát a bérelni szándékozók használatába. Ez az újítás, mely ilyen nemben első a vidéken, az a fényes, tágas és nagyvárosias üzleti helyiség tette lehetővé, melybe a törekvő könyvkereskedő most beköltözött. Méltó párj ez a zeneművállalat annak az óriási kölcsönkönyvtárnak, mely ez idő szerint legnagyobb az országban s mely ugyancsak Kerpel Izsó nevét dicséri. A Kerpel féle üzlet a maga nagy arányaival fényes berendezésével és ritkaságszámba menő kirakataival valódi látványosság számba megy. A zeneműkölcsonzó vállalat március első napjaiban nyit meg s nagy kenyelmére szolgál a közönségnek az a zongora, mely az üzletben azon célból van felállítva, hogy a kikölcsönözni szándékozók a zeneműveket kipróbálhassák.

— **Arvizveszély a Felvidéken.** Liptószentmiklósról táviratozzák. A most olvadó és a napok óta tartó esőzések következtében a folyók és hegyi patakok vizállása Liptó megyében oly magas, hogy a kiöntéstől tartanak. A határ sík részén az utak már vízzel vannak borítva, a mi a közlekedést megakadályozza, mert a víznek lefolyása nincs. A gazdák kára nagy, mert a vízzel borított területeken az őszi vetés kiveszett, a mihez a múltkorai hosszantartó fagy is hozzájárult.

— **Tolvaj primadonna.** Bécsből táviratozza tudósítónk: A rendőrség sajtóirodája jelenti ma, hogy a bécsi opera egyik volt primadonnáját tegnap zsebtolvajlásban érték s letartóztatták. A múlt vasárnap a währingi plébánia templomban mise alatt egy uriaszonnának a zsebéből kilopták a tárcáját, a mely 150 koronát tartalmazott. Azóta napról-napra fordultak elő zsebtolvajások, úgy, hogy a rendőrség állandóan felgyeget alatt tartotta a templom látogatóit. Tegnap végre rajtakapták a tolvajt s ráismerték benne a volt primadonnára. Még pedig nagyon szép asszony, a kit valamikor nagyon ünnepelek 1894-ben a vasuti kocsi ajtajába szorult a jobb kezének két ujját, amputálni kellett s ez annyira hatott rá, hogy idegbeteg lett. Majdnem tíz év óta gondnokság alatt áll s már kétszer volt elmegyógyintézetben. Átvitték a megfigyelő osztályra a hol konstatálták, hogy *kleptomániában* szenved az alig 38 éves asszony, a kinek tüneményes szép hangját valamikor ünnepele egész Bécs.

— **Üngyilkosok napja.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma két, teljesen egyforma zsánerű üngyilkosság történt a fővárosban. Tegnap este a Soroksári utcában levő „Két korona” szállodába betért egy fiatal ember, aki szobát kért.

— **Néhány napig akarok itten maradni,** azért csak holnap vagy holnapután fogok fizetni:

Az elébe tett vendégkönyvbe ezt írta be:

„Schichtel Károly ács, Sopronból”. Egész éjjel aludt és a szállodabeli semmi gyanús dolgot nem vettek észre rajta. Ma reggel fél 8 óra tájban az első emeleten levő szobájából forogó pisztoly lövések zaja hallatszott, egymásután három. A mikor a szobába léptek, ott találták a fiatal embert az ágyban vértócsában. A három lövés közül egy a karján, a másik a mellén és a harmadik a fején találta. Még élt, amikor a mentők eljöttek érte és az első segélyben részesítették. Sebeit bekötözve, a Réczey tanár klinikájára vitték, ahol most haldoklik. Egy levelet hagyott hátra, amely alá ez volt írva: „Handel Gyula, Budafokról”.

Ez lesz az igaz neve s a Schichtel Károly csak álnév. — Ma delután három órakor az *Orient* szállóban egy elegánsul öltözött fiatal ember kért szobát. Alighogy a pincér távozott, a fiatal ember magára lött. Eszméletlen állapotban vitték a Rókus kórházba. A vendégkönyvből kiderült, hogy *Ernst Dezsőnek* hívják.

— **Szivesskedjek a telefont igénybe venni,** ha cipőre van szüksége. A 324-es szám alatt Porter Vilmos Nagy Áruházával, a *Szabadság* téren összeköttetésbe juthat és ez a cég a nap bármely szakában, kora reggeltől késő estig szívesen küldi a cipő választékokat Önhez, bármely messze is legyen a lakása. Jól teszi, ha Porter cipőit vásárolja, mert az áruház komoly törekvése az, hogy Önt kielégítse. *Legfinomabb* cipőket tartja raktáron, és akármit is vásároljon Ön az áruházban, 9–10 forintos, vagy csak 1–2 forintos cipőt: legyen nyugodt, mindig csak a legjobbat fogja kapni, 5 forintos vásárlás pedig életnagyságu fényképre jogosítja Önt; az új eljárás óta ezen képek *igazán művésziek*, a szó legteljesebb értelmében!!

— **Dentolin fog-creme** a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszna, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Mindenki tudja,** hogy a *Mauthner-féle* impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelek és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

A fehérvári szenzáció.

(Ujabb részletek az amerikai légről.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 25.

A székesfehérvári szenzáció hőse: dr. Fischer recte Spitzer József szőlőművelő és kalandor, a kit tegnap este a budapesti főkapitányság börtönébe hozták, nem ösmeretlen a fővárosi rendőrség előtt. Volt már neki dolga házasságszedelgés, okirathamisítás és család miatt vele.

A rovott multu csaló valóságos réme volt a varrónőknek, szakácsnőknek és egyéb szegény asszonyoknak, a kik a lapok kishirdetései között kerestek férjeket.

Igy egészen kifosztotta egy nagyvárosi földbirtokos özvegyét, egy szép asszonyt. Ez az asszony 1896-ban letette özvegyesége fátyolát, Budapestre jött és itten a kiállítás alatt rokonnainál lakott, a Muzeumkörút 6. szám alatt.

Az asszony nap-napután kijárt egy idősebb nőrokonával a kiállítás területére, ahol megismerkedett Spitzer Józseffel, aki akkor tetesztős külsejű ember volt és mint egy külföldi kerékpárgyár részvénytársaság budapesti képviselője szerepelt, ami tényleg igaz volt. Üzletet nem tartott, mert csak nagyban árulta a kerékpárokat.

Mivel a szép özvegy szülei, a kik orthodox zsidók voltak és csak azt követelték leá-

nyuktól, hogy zsidóhoz menjen feleségül, nem tettek kifogást az ellen, hogy a zsidó vallású Spitzer elvegye leányukat, akinek nagyvárosi ingatlanain kívül volt kerek 12.000 korona készpénze. Spitzer ezt a szép asszonyt úgy befonta, hogy az tényleg igent mondott, a mikor feleségül kérte.

Spitzer hamis okmányokkal ugyanis kimutatta, hogy neki 6000 korona évi fizetése van, egy drezdai kerékpár részvénytársaságnál, a hol öt évi szerződése van. Spitzer azonfelül felmutatott egy régi írást, a melyből kitűnt, hogy neki egy *Amerikában* meghalt bátyjától 100 ezer forint jár, de pörben áll rokonaival, a kik az egész örökséget maguknak akarják lefoglalni. A gyanúlan asszony lassan lassan oda adta neki 12 ezer koronáját, amit egy üzlet felállítására kért tőle.

Egy júliusi napon aztán kiderült Spitzer minden turpissága. Jegyesével, a szép nagyvárosi özvegygyel, a Kerepesi-úton sétált, a midőn a Gyöntyük-utca sarkán, a Rókus-kórház előtt, hirtelen egy fiatal szőke nő ugrott eléje és e kiáltással:

— *Itt vagy gazember!*

esernyőjével végig vágott Spitzerrel, aki e váratlan támadásra hirtelen megrögt. A dühös nő nem futott utána, hanem a Spitzer által magára hagyott szép asszony ellen fordult és ennek hajába kapaszkodott. Csak nagynehezen tudta egy rendőr megvédelmezni az ártatlan menyasszonyt a dühös furiától.

A VIII. kerületi kapitányságon derült aztán ki, hogy a leány azért támadt Spitzerre, mert az neki is házasságot ígért és aztán miután fél esztendőig jól tartotta és ellátta mindennel, eltűnt. Szegény fehérvárrónő volt, már nem egészen fiatal, de még szép. Spitzerrel megismerkedett és mikor ennek foglalkozása nem volt, magához fogadta és együtt élt vele. Pénzt nem adott neki, hanem kosztot, kvártélyt és ruhát.

A becsapott varrónő feljelentést tett Spitzer ellen, de a rendőrség nem tehetett ellene semmit, mert nem volt semmi bizonyíték arra, hogy házasságot ígért neki. A rendőrségtől tehát megszabadult Spitzer, de annál nagyobb bajt okozott neki jegyese, akinek felnyitlak a szemei. Felbontotta az eljegyzést és visszakövetelte a pénzét tőle.

De itten sem lehetett ellene semmi eljárást indítani bizonyítási úton sem, mert Spitzer előre gondolt erre az eshetőségre és jegyesével már előbb egy közjegyzőileg hitelesített szerződést íratott alá, a melyben az állt, hogy neki négy részletben átadott 12.000 koronát, csak akkor lesz köteles átadni, ha az eljegyzést mind a két fél felbontja.

Az asszony felbontotta az eljegyzést, de ő nem. Ennélfogva legfeljebb polgári bíróság elé lehetett vinni, ott is kieszközölte a pört. Mialatt a polgári pör folyt, az asszony tüdőgyulladásban megbetegedett és három héten ten belül meghalt.

Igy aztán megmenekült Spitzer. Hogy hová lett, hol járt 1899 óta, ennek a kikutatásán fáradozik most a rendőrség.

Arra nézve egész pozitív bizonyíték van már is, hogy a szőlőművelő *Amerikában nem járt*, hanem alighanem Európa más államában, ahol szintén csalásokat követett el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Vidékiek kalandja a fővárosban. Sirok József erdélyi kisbirtokos az elmúlt ősszel feljött a fővárosba. Amint egyik Kossuth Lajos-utcai fényes kirakat előtt megállott, melléje állott két fiatal ember, beszédbe ereszkedtek vele, majd egy aranyóráról szóló zálogcéduláját ajánlották neki megvételre. Sirok József elhitte

a jól öltözött svihákoknak, hogy a zálogcédulára beadott óra nem 22 frt., hanem 150 frtót ér, megvásárolta a cédulát és csak mikor kiváltotta, látta, hogy az óra még csak azt az összeget sem éri meg, amire egy óbudai zálogházban elzálogosították. Hatvan forint kára miatt a főkapitánysághoz fordult, ahol a felmutatott arcapepekben megismerte Schliess Antal és Wollner Ignác rendőrségnek lefényképezett „ékszerkereskedőket”. Az ő panaszával együtt tárgyalásra került ma a budapesti büntető járásbírósnál, Grill kir. ítélőtáblai bíró előtt Kardos József panasza is, aki Kassáról jött a fővárosba és a Kossuth Lajos utcában hirtelen hozzászegődött egy fiatal ember, aki panaszkodott neki, hogy az ékszerüzletben gorombáskodtak vele, a mikor két zálogcédulát ott eladásra kínált. Még aig fejezte be mondokáját, midőn kalap nélkül egy másik férfi csatlakozott hozzájuk, a ki felszólította a panaszkodót, hogy jöjjön csak vissza, ő megveszi a zálogcédulákat. A panaszkodó most azonban kijelentette, hogy ő már többé abba az üzletbe nem megy és inkább adja a cédulát 20 frt veszteség mellett 50 frtért Kardosnak. Kardos feült az ígéreteknek, elzálogosította saját óraláncát és átadta az 50 frtot a zálogcédulatulajdonosnak. Csak mikor azután elment azon üzletbe, a melyet megjelölt a zálogcédula árus, hogy ott a zálogcéduláért 70—80 frtot kap, tudta meg, hogy becsapták. Ezenkívül még két panaszosnak károsulása felett kellett volna ítélnie a járásbírósnak, azonban ezek a mai tárgyalásra meg nem jelentek és így az ügyet függőben kellett hagyni. Schliess és Wollner tagadták még azt is, hogy a panaszosokat valaha látták volna és minthogy a vád eléggé bizonyítható nem volt, úgy Schliess, valamint Wollner a bíróság fölmentette.

A Minorita-palota

Andrássytéri oldalára helyezem át

1903. május hó 1-én
könyv-, papir-

és zenemű-üzletemet

Jelenlegi üzletemben

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

az összes

raktáron lévő
árúimat

mélyen leszállított árakon

árusítom el.

A nagyérdemű közönség kegyes partfogását kérve, vagyok

kitűnő tisztelettel:

267

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedés

Arad, Szabadságtér 20. sz.

NAPIREND.

Február 26. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Sándor püspök. — Protestáns naptár: Sándor püspök. — Görögkeleti naptár (február 13.): Martinian — A nap két óra 31 perccor, nyugszik 5 óra 23 perccor.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége melletti üdőtér.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, száraz, ejjeleli fagy.

Február 26. Az aradvidéki tanítóegyesület aradi főbizottságának ülése délelőtt 8 $\frac{1}{2}$ órakor (Szent Péterteri iskola.) — Az aradi kereskedők körének választmányi ülése este 9 órakor. — A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság ülése délután 5 órakor (Polgári finiskola.)

Február 27. Az aradi székely-otthon rendkívüli választmányi ülése este 8 órakor (Vass.)

Február 28. Arad megye rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület tréfas estélye.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsze

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 25.

Időjárás. Buzakinál mérsekelt, vételkedv mérsekelt Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermérsza került forgalomba, tartott áron. Egyéb gabonamemek változatlanok. Időjárás szép.

Zárás 12 órakor:

Busa 1903. áprilisra	7.56—7.57
Busa októberre	7.57—7.58
Rosa 1903. áprilisra	6.63—6.64
Zab 1903. áprilisra	6.07—6.08
Tengeri 1903. májusra	6.18—6.19
Tengeri júliusra	6.23—6.24
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárás 5 órakor:

Busa 1903. áprilisra	7.58—7.59
Busa októberre	7.59—7.60
Rosa 1903. áprilisra	6.66—6.67
Zab 1903. áprilisra	6.08—6.10
Tengeri 1903. májusra	6.20—6.21
Tengeri júliusra	6.25—6.26
Repce augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	688.25
Magyar hitelrészvény	743.50
Leszállított bank részvény	453.50
Rima-Muranyi vasút részvény	483.—
Osztrák magyar államvasút részvény	693.25
Közuti vasút	621.—
Varosi villamos vasút részvény	314.—

S z e s z ü z l e t .

— Február 25. —

Mai jegyzőkönyv: Készárú nagyban nyers szesz 112 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szőlőtől moslék 12 $\frac{80}{100}$ —13— korona mázasanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem

— Február 25. —

Magyar előrend: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 122—6 fillérig, öreg közep páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 123—9 fillérig, fiatal közep páronként 251—320 kilogramm sulyban 127—8 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 126—7 fillérig.

Szerbia: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 124—6 fillérig, közep páronként 240—260 kilogramm sulyban 123—4 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 122—3 fillérig.

Sertéselészék. Február 22. napján volt készlet 22,160 darab, február 23. napján 16,143 darab, február 24. napján 602 darab, február 25. napján 22,130 darab. Újlet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsze.

Budapest, február 25.

Magyar aranyáraderék 4%	121.35
Magyar koronaáraderék 4%	99.55
Magyar arany 4% %	99.05
Magyar ezüst 4% %	—
Magyar koldi vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar államgyártás kötvény	—
Szlovák-szlovon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyaroménysorozatgyi köicsön	200.—
Tiszasabályozási és szegedi köicsön	159.—
Osztrák papíráraderék	100.60
Osztrák áraderék ezüst	100.60
Osztrák áraderék arany	121.—
Koronaáraderék	101.—
860-iki államnyaroménysorozatgyi	154.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1575.—
Magyar hitelbankrészvény	744.50
Osztrák hitelbankrészvény	690.—
Osztrák-magyar államnyaroménysorozatgyi	693.50
10 frankos arany (Napoleonador)	19.07
Démet birodalmi márká	116.95
London	239.95
Paris	95.37
10 márkás arany	23.41

Kerpel Izsó

könyv-, papir-, zenemű-kereskedése, kölcsönkönyvtára és antiquariuma

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Mivel új üzlethelyiségem óriási méretei lehetővé tették, hogy papir és írószer árúimat nagy mennyiségekben, a legközvetlenebb gyári forrásokból szerezzem, be nemcsak a szakmába vágó minden czikk készleten tartása által, de olcsóság és az áruk kitűnő minősége tekintetében is, valóban meglepőt nyújthatok.

Hogy az irodák szükségletének is minden irányban teljesen eleget tehessenek, megszerzem

Posner Károly Sajos és fia

a főváros legelőkelőbb üzleti könyv gyárának teljes bizományi lerakatát, úgy, hogy mindazon irodák, melyeknek évek ho szu során át a legjobbnak elismert Posner-féle üzleti könyveket minden alkalommal Budapestről kellett hoztatniok, — ezentul nálam bármely méretű Posner-féle üzleti könyvet, (a legnagyobbakat is) eredeti gyári árakon kaphatják, minden nyújtható előny megadása mellett.

Ugy ügyvédi, mint kereskedelmi és gyári irodák, valamint bankok és takarékpénztárak szives figyelmébe bátorkodom ajánlani, hogy miután most irodai szükségletű czikkek nálam teljes választékban vannak raktáron és azokat valóban versenyarakkal árusítom, — évente nagy megtakarítást eszközölhetnek, ha irodai szükségletüket nálam szerzik be.

Festőminták nagy választékban, úgy eladásra, mint kölcsönzésre. Aquarell és olajfestékek a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek, olajfestmények, új és régi acél és rézmetszetek, divatos szép ramakban. Új és használt hangjegyek jutányos árakon. Minden zenemű-újdoncság raktáron. A nálam vásárolandó zeneművek üzletemben, az ott lévő zongorán átjátszhatók. A jövő hó elején 15,000 hangjeggyel

zenemű-kölcsöntárt

nyitok, a melyre előjegyzéseket már most elfogadok.

Előnyös, nagyobb könyvtárvételek folytán üzletem antiquár osztályában regények, diszművek, szakmunkák, továbbá egész francia és angol könyvtarak igen jutányosan szerezhethők be.

Végül a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

a melyet ismét több száz kiváló új művel szaporítottam s a melyet az eddigi helyiségből az új üzlethelyiséggel kapcsolatos külön nagy terembe helyeztem át. Bejárat a kölcsönkönyvtárba az üzletben, a Fischer-palota kapuján át és a Batthyány-utca felől is.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a m. t. közönségnek előnyösöt, újat nyújtsak és szolid áruk, valamint figyelmes kiszolgálás által nagybecsű bizalmát kiérdemeljem.

Szives partfogást kér

kiváló tisztelettel:

Kerpel Izsó.

REGÉNY-CSARNOK.

A távollevő.

— Francia regény. —

Írta: Honoré de Balzac.

[49]

(Polytárs.)

November utolsó vasárnapja szomorú, fátyolozott napfényével buskómor és mégis bájos volt, mint valami betegnek a mosolygása; a levelenullatott fak kopár ágain át, látni lehetett a gyöngyszinszürke eget. A vöröses levelek

halomszám fedték a kerti utakat s ha a szél könnyedén végigseper rajtuk, mintegy felriadva szaladtak a közös cél felé; és susogtak mint valami menekülő asszony selyemszoknyája. A meleg nyirkos föld az ujonvont barázdákból fanyarkas kellemes illatot bocsátott ki, de a levegőben, mintha a sárgádrók doha is érezhető lett volna. A házt. lőről lassan, egyenletes időközökben, hangosan csepegett a víz a folyosó kövezetére, meg a lépcsőre.

Megkezdődött az esztendő halálküzdelme; mégis a téli még mindig nem érezte magát s bár a szalonok kandallóiban vörös lángok égtek, az ablakok tárva-nyitva állottak, mialatt a sápadt napsugarakban millió, meg millió bogárka repdesett szerteszéjjel. A lány levegőben tompán hangzott el a beszéd, az esőcseppek csatogása, a kocsisok lármája a szomszédos utcákból csak mint egy halk zümmögés hallatszott. Mély csönd borított be mindent, a fegyverszünet csendje volt, mely megelőzi a tél viharait.

Gábor elhagyta a házat és rövidke sétára indult a kertben. Néhány nap múlva el kellett hagynia ezt a bizalmas fészket, a szeretett környezetet, hogy visszatérjen Párisba, a magas falak közé, a szűk utcába, a bezárt ajtóknak, a világ szolgásgárához. Búcsút kellett mondani az éves bizalmasságoknak, szakítani kellett.

Hogy Renée mit fog tenni, azt még nem határozták el; Gábor a leányt egy hét óta csak mások társaságában látta és semmit sem tudott többé a terveiről. De nem kételkedik benne, hogy a leány, engedve a jozan észnek, szükségesnek tartotta, hogy eltávolodjék, hogy csak időről-időre mutassa magát megint, idegenné legyen. Nos, akkor ő fog hozzá menni! De ennek ellenére is vége az örökös szomszédságnak, az ikerlakásnak, a közös életnek.

Jakab szaladt oda az apjához.

— Apám, itt vannak!

Valóban, ezen a napon volt az utolsó öszszejevetel, a oucsu Croissytól; Dombasleséket, Descheilerin orvot és Falkenberget várták.

A fiu eddig a rácsoskapu mögött állt őrt s most észrevette, amint a vasuti állomásról visszatérő kocsik bekanyarodtak a leveles-utrá.

— Végre most már majd reggelizhetünk, — tette hozzá meglegedten.

Közvetben mily lassan, milyen unalmasan indult ez a végzetes nap! S ezek az emberek, bár kifelé mind mosolygott, látszólag mind érdeklődött mindenféle aprólékos esemény iránt, útközben milyen szórakozottak voltak. Mindegyiknek volt valami megrögzött gondolata, mindegyikük kívánt vagy érzett valamit. Mint rendszeren, Chantrier asszony is ott volt, mert Lucienne — szívesen, vagy nem szívesen — őt is meghívta. Renée kedv nélkül ment el, de a megnyugtatóására azt hitette el magával:

— Utoljára történik.

Érezte, hogy mint pihen rajta Falkenberg kérdő tekintete és megértette ezt a néma kérdést:

— Gondolt-e rá? Elhatározta-e magát?

Ah, mit feleljen neki? Képtelen volt valamire elhatározni magát; a jog és a kötelesség az ő számára üres, értelelem nélkül való szavak voltak; teljesen megadta magát a sorsnak.

Dombaslesné asszony, aki elhatározta, hogy ma intézi a döntő csapást, leste a pillanatot, amikor Lucienne maga lesz, hogy beszélhessen vele végre, hogy mint jóbarát figyelmeztesse az árulásra; hogy a lehető legszörnyűbb fájdalmat okozza neki.

Gábor félt ettől a naptól, éppen azért, mert a legutolsó volt; Falkenberget, mert féltékeny volt rá, komor arccal fogadta. De ösztönszerű leg eltalálta azt is, hogy Kamilla ellenséges szándékkal van s nem kételkedett, hogy ez az asszony mindent tud.

Idősegen nézte Dombaslesnét, félbeszakította a Luciennevel való beszélgetést minden pillanatban közibük lépett s haragos szemét eltökélten irányította alatiomos ellenségére, így zárva el a száját.

A többi férfit ez a mindenki által észrevesztő csatározás nyugtalanította. De Kamilla, aki látta, hogy közel van a célhoz s benne volt a harc kellős közepén, örvendezve gondolta magában.

— Jó, jó, kedves barátom, rám akarsz ijeszteni, de hiába vesztegeted az idődet, a pillanat magától is eljön.

S csakugyan eljött, azaz jobban mondva maga Kamilla idézte elő. Fölemelkedett a helyéről s dicsérte a vénasszonyok nyarát, ezt a langyos délutánt.

— A perond egészen száraz, jöjjön ki egy kicsit járkalni, Lucienne.

Lucienne szívesen követte s mindketten kiléptek a kertbe, míg Gábor és Dombasles ijedten követték őket a távolból pillantásaikkal.

Egyszerre Lucienne, valószínűen meglepetésében a levelesut közepén megállt s fehérodott kézmozdulatot tett, mintha kísértetet akarna elűzni a kezével. Kamilla pedig ott állt előtte s az állhatatosan bizonykító ember mozdulatával ingatta a fejét; aztán az ujjával a baltenyerébe kopogtatott; valószínűen tényeket döntő bizonyítékokat sorolt fel, neveket nevezett meg, lerántotta az álarcokat.

Lucienne még mindig bátrált, ismételte tagadó mozdulatait, még mindig vonatkozott, hogy biggyjen Kamilla szavainak. Aztán hirtelen fájdalmas mozdulattal kulcsolta össze a kezét. A nyíl bizonyára célba talált. Dombasles és Gábor egymás mellett álltak s megértették egymás gondolatait, anélkül, hogy egy szót váltottak volna.

Mit sziszeghet ez a vipera Lucienne fülébe? — gondolták mindketten.

Aztán mindketten egyszerre megkönynye bűltén sóhajtottak fel. Morsalinesné félbeszakította a beszélgetést, nyilván vonatkozott tovább is hallgatni Kamillát s hosszú lépesekkel sietett vissza a ház felé, míg Kamilla lassan szemmel láthatóan megdöbbenve és boszankodva, a vállát vonogatva kísérté.

— Hála Istennek, kudarcot vallott, — sóhajtott fel Albert egész hangosan.

— Gondolod? — kérdezte Gábor anélkül, hogy szükség lett volna közöttük bővebb magyarázkodásokra. — De újra fogja kezdeni...

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 5.18	Személyv. iv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személyv. iv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.31
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szem. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temešvár felé:	Temešvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szem. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczra szem. du. 4.30	Személyvonat este 6.59

NYILTÉR.*

Tekintetes

Miletinovits Lyubomir,

polgári iskolai tanító urnak

Uj-Szent-Anna.

Ha már az ügyet nem ismerő közönség előtt az elégtétel adás megtapasztalásának okát óhajtott megismertetni, legalább elfogadható módon tette volna azt; azon körülmény, hogy én kiskorú vagyok, továbbá, hogy tettelesen bántalmazva lettem volna, nem kibuvó ok arra, hogy gyáván megretiráljon, én nagyon jól tudja, hogy attól, ki engem tettelesen bántalmazott, lovagias uton elégtételt, előrehaladott kora miatt magamnak nem szerezhettem, azt is tudja, hogy a bíróság előtt fényes elégtételt nyertem, az előzmények után tehát, hogyan állhat elő olyan gyerekes érvelésekkel? Ha ké-

* Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

telye merült fel az iránt, hogy vajon nekem lovagias uton adjon-e elégtételt, miért nem kérte a becsületbíróságot, miért ajánlotta meg a fegyveres elégtétel adást, s miért kért három ízben is halasztást, míg megbízottakat szerez? Persze az ügy komolyságát megítélni, ügylészik, elég képességgel nem bírt, mert a helyett, hogy megbízottak után nézett volna, szívesebben kezelte a pálinkás butykost. Szó sincs róla, kellemesebb lehet jó tutuka mellett berugni, mintsem az éles kard elébe állni. Végeztünk!

Osztér Nándor,
okleveles jegyző.

A fűtési idény alkalmából ajánlunk elsőrendű szagtalan

fűtő kőszőzet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 40 fillér;

5 és 10 mm. egyszeri vételnél

árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszőzet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

rostált darabos

bükk faszőzet

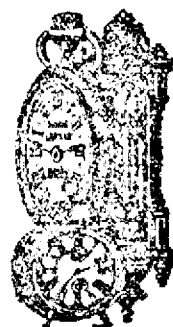
100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Jó órákat olcsón

küld 3 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek

Konrad János

óragyára,

aranyárak kivitelű háza

BRÜX, 270 sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.

Valódi ezüst rem. óra 5.80.

Valódi ezüst lánc frt 1.20.

Nickel ébresztő óra 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van ki-tüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. 2721

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nemzeti színház.

Bérlet 141. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1908. évi február hó 26-án:

A kis fészek.

Bohózat 3 felvonásban. Írták: Berr, Dehére és Guillaumaud. Fordította: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Raverdy	Zilahy Gyula.	Ormeister	Juhász S.
Antoinette	Szabó Irma.	Gaussery	Győre Alajos.
Dubisot, orvos	Szabó József.	Cherbyssac	Németh J.
Briscoet e	Mariházi M.	Sephora	Pajor Anna.
Bouquet	Ternyel L.	Viktoire	Göcz Aranka.
Fernande	Gazdi A.	Ij Badoche	Ózon Béla.
Patouille	Sarkadi A.	Id. Radosch	Tukoral L.

Kezdete este 7 és fél órákor.

Aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság.

Meghívás!

Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság

tisztelt részvényeseit

a f. é. márczius hó 17-én, kedden délelőtt 12 órakor a társaság helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése.

2. A felügyelő-bizottság évi jelentése, a zárszámadás feletti határozathozatal és a mérleg megállapítása; határozathozatal a nyereség felosztása s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránt.

3. Az igazgatóság kiegészítése.

4. A felügyelő-bizottság egy rendes-, esetleg egy póttagjának megválasztása.

Alapszabályaink 14. §-a értelmében felkérjük azon tisztelt részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy **alapszabályszerűleg** átirt részvényeiket **f. é. márczius hó 14-iki déli 12 óráig** a társaság pénztáránál Aradon, vagy a Magyar vasúti forgalmi részvénytársaságnál Budapesten, (V. Fürdő-utca 10.) letéteményezni sziveskedjenek.

A részvényest a közgyűlésen az alapszabályok értelmében beiktatott s letett 1—1 részvény után 1—1 szavazat illeti meg.

Aradon, 1903. február hó 25-én.

526

Az igazgatóság.

Aradi Világítási és Erőátviteli Részvénytársaság.

Meghívó.

Az Aradi Világítási és Erőátviteli Részvénytársaság

1903. évi márczius hó 12-én d. u. 4 órakor

Aradon, a társaság irodahelyiségeiben (Hajó-utca 3. sz.)

rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Arad, 1903. február hó 25-én.

Az igazgatóság.

N a p i r e n d:

1. Határozathozatal az igazgatóság- és a felügyelő-bizottság jelentése, az 1902. évi december hó 31-én lezárt mérleg és nyereség és veszteség-számla, a nyereség felosztási javaslat, és az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény felett.

2. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok megváltoztatása iránt.

3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.

4. Esetleges indítványok.

529

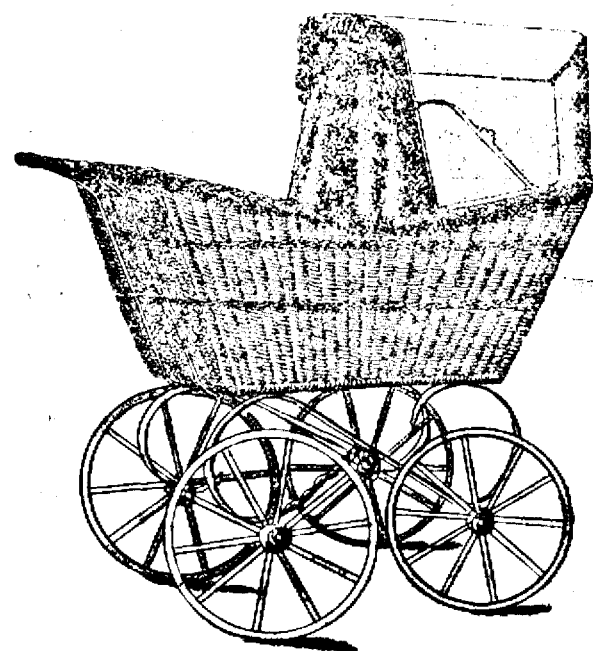
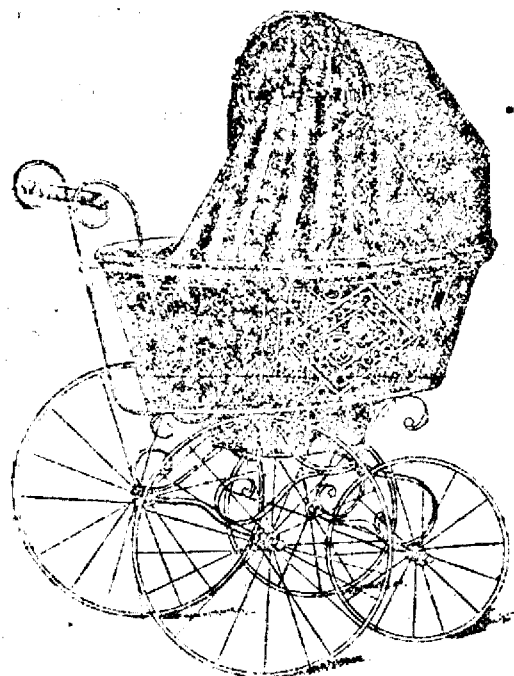
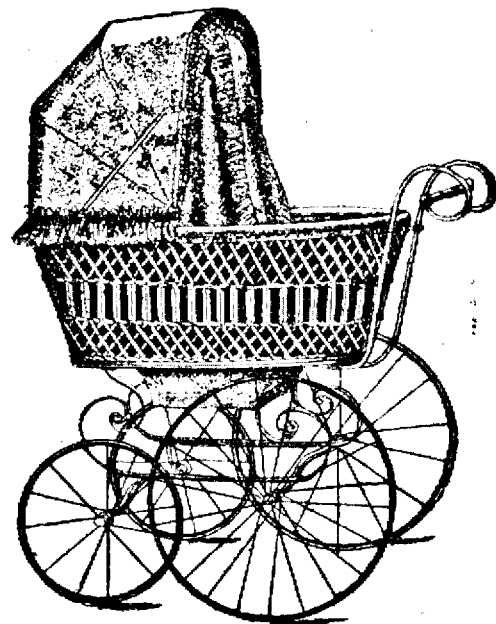
A részvényesek ezen közgyűlésen szavazati jogukat csak az esetben gyakorolják, ha részvényeiket 3 nappal a közgyűlés előtt a részvénytársaság pénztáránál, vagy Budapesten a Központi Gáz és Villamossági Részvénytársaságnál letéteményezik.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Telefon 324.

Szabadság-tér.

Telefon 324.

150 darab legjobb szerkezetű gyermekkocsi, **feltűnő olcsó áron**, 10 koronától feljebb.

Vidéki rendelések gyorsan és nagy figyelemmel eszközöltetnek.

Életnagyságu fénykép Ingyen!!

AZ ÚJ ELJÁRÁS.

Az életnagyságu fényképek elkészítési módja, mai naptól fogva, megváltozik.

Az új eljárás lehetővé fogja tenni, hogy az eddiginél is szebb és élesebb nagyított képeket szállithassak.

Tisztelettel felkérem a fénykép-bon-tulajdonosokat, sziveskedjenek fényképeiket nagyítás ezéljából **mielőbb átszarmasztatni, mivel most az elkészítésnek legtöbb idő szentelhető!**

Arad, 1903. február hó 20-án.

Kiváló nagyrabecsüléssel:

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér.